

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2019,

kterým se mění některé zákony na úseku vnitřní správy

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

Čl. I

Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 578/2002 Sb., zákona č. 165/2004 Sb., zákona č. 422/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 21/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 190/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 89/2012 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 333/2012 Sb., zákona č. 312/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 15/2015 Sb., zákona č. 183/2017 Sb. a zákona č. 222/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 25 se za odstavec 5 vkládá nový odstavec 6, který včetně poznámky pod čarou č. 30 zní:

„(6) Na žádost fyzické osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) a d), odstavci 5 a v § 25a odst. 1 písm. a) vydá matriční úřad k matričnímu dokladu vícejazyčný standardní formulář vyhotovený podle přímo použitelného předpisu Evropské unie³⁰⁾ (dále jen „vícejazyčný standardní formulář“).

³⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012.“

Dosavadní odstavce 6 a 7 se označují jako odstavce 7 a 8.

CELEX 32016R1191

2. V § 25b odst. 1 se slova „nebo povolí“ nahrazují slovem „, povolí“ a za slova „matriční knihy“ se vkládají slova „nebo v matriční knize vyhledávat“.

3. V § 25b odst. 2 se za číslo „1958“ vkládají slova „nebo v nich vyhledávat“.
4. V § 36 se slova „(dále jen „vysvědčení““ zrušují.
5. V § 45 se za slovo „Vysvědčení“ vkládají slova „o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“.
6. V § 46 odst. 1 úvodní části ustanovení se slovo „obsahuje“ nahrazuje slovy „o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství obsahují“.
7. V § 46 odst. 2 úvodní části ustanovení se za slovo „vysvědčení“ vkládají slova „o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“.
8. V § 46 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Na žádost snoubence nebo osoby, která chce vstoupit do partnerství, vydá matriční úřad k vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo k vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství vícejazyčný standardní formulář.“

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 4 a 5.

CELEX 32016R1191

9. V § 46 odstavec 4 zní:

„(4) Požádá-li snoubenec o vydání vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo osoba, která chce vstoupit do partnerství, o vydání vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství prostřednictvím zmocněnce, musí být jeho podpis na plné moci úředně ověřen.“

10. V § 46 odst. 5 se slova „se vydává“ nahrazují slovy „o právní způsobilosti k uzavření manželství a vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství se vydávají“ a slovo „jeho“ se nahrazuje slovem „jejich“.
11. V § 57 se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „, nejde-li o listiny vydané orgány cizího státu, jejichž součástí je vícejazyčný standardní formulář³⁰⁾“.

CELEX 32016R1191

12. V § 57 odst. 2 se na konci textu věty první doplňují slova „, nejde-li o listiny, na které se vztahuje přímo použitelný předpis Evropské unie³⁰⁾“.

CELEX 32016R1191

13. V § 87 se text „§ 25 odst. 6 písm. a)“ nahrazuje textem „§ 25 odst. 6, § 25 odst. 7 písm. a)“ a číslo „53“ se nahrazuje textem „§ 46 odst. 3, § 53“.

14. V § 96 se za písmeno f) vkládá nové písmeno g), které zní:

„g) způsob označení a spojení vícejazyčného standardního formuláře s matričním dokladem, vysvědčením o právní způsobilosti k uzavření manželství a vysvědčením o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství,“.

Dosavadní písmena g) až p) se označují jako písmena h) až q).

15. V § 96 písm. j) se slova „a vysvědčení“ nahrazují slovy „, vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství a vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“.

ČÁST DRUHÁ Změna zákona o správních poplatcích

Čl. II

Příloha k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 228/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 553/2005 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 215/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 227/2006 Sb., zákona č. 235/2006 Sb., zákona č. 312/2006 Sb., zákona č. 575/2006 Sb., zákona č. 106/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 374/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 38/2008 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 182/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 296/2008 Sb., zákona č. 297/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 309/2008 Sb., zákona č. 312/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 9/2009 Sb., zákona č. 141/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 301/2009 Sb., zákona č. 346/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č. 132/2010 Sb., zákona č. 148/2010 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 343/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 105/2011 Sb., zákona č. 133/2011 Sb., zákona č. 134/2011 Sb., zákona č. 152/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 245/2011 Sb., zákona č. 249/2011 Sb., zákona č. 255/2011 Sb., zákona č. 262/2011 Sb., zákona č. 300/2011 Sb., zákona č. 308/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 344/2011 Sb., zákona č. 349/2011 Sb., zákona č. 350/2011 Sb., zákona č. 357/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 472/2011 Sb., zákona č. 19/2012 Sb., zákona č. 37/2012 Sb., zákona č. 53/2012 Sb., zákona č. 119/2012 Sb., zákona č. 169/2012 Sb., zákona č. 172/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 221/2012 Sb., zákona č. 225/2012 Sb., zákona č. 274/2012 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 359/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 496/2012 Sb., zákona č. 502/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 50/2013 Sb., zákona č. 69/2013 Sb., zákona č. 102/2013 Sb., zákona č. 170/2013 Sb., zákona č. 185/2013 Sb., zákona č. 186/2013 Sb., zákona č. 232/2013 Sb., zákona č. 239/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 257/2013 Sb., zákona č. 273/2013 Sb., zákona č. 279/2013 Sb., zákona č. 281/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona

č. 313/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 127/2014 Sb., zákona č. 187/2014 Sb., zákona č. 249/2014 Sb., zákona č. 257/2014 Sb., zákona č. 259/2014 Sb., zákona č. 264/2014 Sb., zákona č. 268/2014 Sb., zákona č. 331/2014 Sb., zákona č. 81/2015 Sb., zákona č. 103/2015 Sb., zákona č. 204/2015 Sb., zákona č. 206/2015 Sb., zákona č. 224/2015 Sb., zákona č. 268/2015 Sb., zákona č. 314/2015 Sb., zákona č. 318/2015 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 148/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 229/2016 Sb., zákona č. 243/2016 Sb., zákona č. 258/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 319/2016 Sb., zákona č. 324/2016 Sb., zákona č. 369/2016 Sb., zákona č. 63/2017 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., zákona č. 194/2017 Sb., zákona č. 195/2017 Sb., zákona č. 199/2017 Sb., zákona č. 202/2017 Sb., zákona č. 204/2017 Sb., zákona č. 206/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 251/2017 Sb., zákona č. 261/2017 Sb., zákona č. 289/2017 Sb., zákona č. 295/2017 Sb., zákona č. 299/2017 Sb., zákona č. 302/2017 Sb., zákona č. 304/2017 Sb., zákona č. 371/2017 Sb., zákona č. 90/2018 Sb., zákona č. 171/2018 Sb., zákona č. 193/2018 Sb. a zákona č. .../2018 Sb., se mění takto:

1. V položce 2 písmeno a) zní:

„a) Nahlédnutí na konkrétní zápis v matriční knize, nahlédnutí do podkladů uložených ve sbírce listin ke konkrétnímu matričnímu zápisu nebo nahlédnutí do druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958 na konkrétní zápis

Kč 50 “.

2. V položce 2 se doplňuje písmeno f), které zní:

„f) Vyhledávání v matričních knihách, sbírkách listin nebo v druhopisech matričních knih vedených do 31. prosince 1958

Kč 200 za každou i započatou hodinu“.

3. V položce 2 v části „Osvobození“ bodě 1 se slova „písmene a)“ nahrazují slovy „písmen a) a f)“.

4. V položce 2 v části „Předmětem poplatku není“ se za slova „do archiválií“ vkládají slova „a vyhledávání v archiváliích“.

5. V položce 3 v části „Osvobození“ bodě 2 větě první se slova „fondy,⁴⁾ občanská sdružení a odborové organizace⁵⁾ a obecně prospěšné společnosti,⁶⁾“ nahrazují slovy „fondy, spolky a pobočné spolky, odborové organizace, účelová zařízení registrovaných církví a náboženských společností, obecně prospěšné společnosti a ústavy, pokud jsou tyto subjekty“ a slovo „památek,“ se nahrazuje slovy „kulturního dědictví a“.

Poznámky pod čarou č. 4 až 6 se zrušují.

6. V položkách 4 a 5 v části „Osvobození“ bodě 2 se slova „fondy,⁴⁾ občanská sdružení a odborové organizace⁵⁾ a obecně prospěšné společnosti,⁶⁾“ nahrazují slovy „fondy, spolky a pobočné spolky, odborové organizace, účelová zařízení registrovaných církví a náboženských společností, obecně prospěšné společnosti a ústavy, pokud jsou tyto subjekty“ a slovo „památek,“ se nahrazuje slovy „kulturního dědictví a“.
7. V položce 92 v části „Poznámka“ se text „c),“ zrušuje.

ČÁST TŘETÍ Změna zákona o ověřování

Čl. III

Zákon č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb. a zákona č. 15/2015 Sb., se mění takto:

1. V § 8 písm. f) se slova „, jenž je součástí obsahu právního významu této listiny, například hologram“ zrušují.
2. V § 9 písm. b) se za slovo „českého⁶⁾“ vkládají slova „nebo slovenského“.
3. V § 9 písm. c) se slova „, jenž je součástí obsahu právního významu této listiny, například hologramem“ zrušují.
4. V § 9 písmeno e) zní:

„e) je-li předložená listina, z níž je vidimovaná listina pořizena, listinou, která je výstupem z autorizované konverze dokumentů¹⁵⁾, v jejíž doložce je uveden údaj o tom, že vstup do autorizované konverze dokumentů obsahoval viditelný prvek, který nelze plně přenést na výstup,“.

5. V § 10 se odstavec 4 zrušuje.

Dosavadní odstavce 5 a 6 se označují jako odstavce 4 a 5.

6. V § 11 odst. 2 se slova „, požádá-li o to žadatel, jehož podpis je legalizován“ zrušují.
7. V § 12 písm. c) a d) a v § 16 odst. 2 písm. f) se číslo „5“ nahrazuje číslem „4“.

8. § 13 včetně poznámky pod čarou č. 16 zní:

„§ 13

Legalizace se neprovede,

- a) jde-li o legalizaci podpisu ověřující osoby, která legalizaci provádí,
- b) jde-li o legalizaci podpisu na listině, která neobsahuje žádný text,
- c) nepředloží-li žadatel o legalizaci, popřípadě svědci, jde-li o legalizaci podle § 10 odst. 4, k prokázání své totožnosti platný doklad podle § 18,
- d) nemůže-li žadatel psát a listina současně neobsahuje jeho podpis,
- e) jde-li o legalizaci podpisu na listině, která je psána v jiném než českém nebo slovenském jazyce, a neovládá-li ověřující osoba jazyk, v němž je listina psána, a není-li současně předložena v úředně ověřeném překladu do jazyka českého⁶⁾ nebo slovenského,
- f) jde-li o legalizaci podpisu nahrazeného mechanickými prostředky využívajícími zejména grafické znázornění vlastnoručního podpisu,
- g) jde-li o legalizaci elektronického podpisu podle zvláštního právního předpisu¹⁶⁾, nebo
- h) jde-li o legalizaci podpisu na zcela na nevyplněném formuláři.

¹⁶⁾ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES.“

9. V § 14 odst. 2 se za slovo „ústní“ vkládají slova „a praktické“.

10. V § 15 odst. 1 větě druhé se za slovo „místě“ vkládají slova „ve správním obvodu krajského úřadu, obecního úřadu obce s rozšířenou působností, obecního úřadu a újezdního úřadu“.

11. V § 15 odst. 2 se za slovo „listu,“ vkládají slova „na listině“.

12. V § 15 odst. 3 se za slovo „listině“ vkládají slova „, způsob provádění oprav v ověřovací doložce“.

13. V § 16 odst. 1 větě druhé se za slovo „je“ vkládají slova „úvodní list a“.

14. V § 16 odst. 2 písm. c) se za text „§ 8 písm. c)“ vkládá text „až f)“.

15. V § 16 odst. 2 písm. g) se za slovo „uvedení“ vkládají slova „výše poplatku a“.

16. V § 16 odst. 3 se za slovo „Vzor“ vkládají slova „úvodního listu, listu podpisových vzorů a“.

17. V § 16 se doplňuje odstavec 8, který zní:

„(8) Technický způsob vedení ověřovací knihy stanoví prováděcí právní předpis.“.

18. § 18 včetně poznámek pod čarou č. 10, 11, 17 a 18 zní:

„§ 18

(1) Žadatel o legalizaci, popřípadě svědci, jde-li o legalizaci podle § 10 odst. 4, předloží k prokázání své totožnosti platný

- a) občanský průkaz⁹⁾, řidičský průkaz¹⁷⁾ nebo cestovní doklad¹⁰⁾, jde-li o státního občana České republiky,
- b) cestovní doklad, průkaz totožnosti občana členského státu Evropské unie nebo doklad opravňující k pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu¹¹⁾, jde-li o cizince, nebo
- c) identifikační průkaz vydaný Ministerstvem zahraničních věcí České republiky podle zvláštního právního předpisu¹⁸⁾, jde-li o osobu požívající výsad a imunit podle mezinárodního práva.

(2) Doklad podle odstavce 1 písm. b) nebo c) lze k prokázání totožnosti použít pouze tehdy, obsahuje-li fotografii držitele.

¹⁰⁾ Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁾ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸⁾ § 180b zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“.

Poznámky pod čarou č. 12 a 13 se zrušují.

19. Za § 18d se vkládá nový § 18e, který včetně poznámky pod čarou č. 19 zní:

„§18e

Listina vydaná orgány České republiky nebo Slovenské republiky, ke které je připojen vícejazyčný standardní formulář vyhotovený podle přímo použitelného předpisu Evropské unie¹⁹⁾, se spolu s tímto formulářem pro účely tohoto zákona považuje za listinu, která je psána v českém jazyce.

¹⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012.“.

20. Na konci textu § 21 se doplňují slova „a 8“.

Čl. IV

Přechodné ustanovení

Tiskopisy ověřovacích knih obsahující údaje podle § 16 odst. 2 zákona č. 21/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, lze používat po doplnění všech údajů, které obsahují tiskopisy ověřovacích knih podle § 16 odst. 2 zákona č. 21/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však do 31. prosince 2022.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

Čl. V

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění zákona č. 190/2009 Sb., zákona č. 219/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 263/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 192/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 299/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb. a zákona č. .../2018 Sb., se mění takto:

1. V § 9 odst. 3 větě první se slova „, prostřednictvím elektronicky čitelných identifikačních dokladů¹⁰⁾ anebo prostřednictvím elektronických prostředků třetích osob“ nahrazují slovy „anebo prostřednictvím přístupu se zaručenou identitou s využitím prostředku pro elektronickou identifikaci s vysokou úrovní záruky (dále jen „přístup s vysokou úrovní záruky“)“ a ve větě třetí se slova „a elektronicky čitelné identifikační doklady“ se zrušují.

Poznámka pod čarou č. 10 se zrušuje.

2. V § 10 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „V případě datové schránky zřízené na základě žádosti podané způsobem podle § 27 odst. 5 nebo 6 ministerstvo zašle přístupové údaje pouze na žádost osoby uvedené v § 8 odst. 1 nebo 2.“.
3. V § 10 se na konci odstavce 2 doplňují věty „Datová schránka zřízená na základě žádosti podané způsobem podle § 27 odst. 5 nebo 6, u které osoba uvedená v § 8 odst. 1 nebo 2 nepožádala o zaslání přístupových údajů, je zpřístupněna prvním přihlášením osoby uvedené v § 8 odst. 1 nebo 2, nejpozději však patnáctým dnem po dni jejího zřízení. Ministerstvo vyrozumí osobu uvedenou v § 8 odst. 1 nebo 2 o zřízení datové schránky prostřednictvím informačního systému veřejné správy, kterým podala žádost o zřízení datové schránky.“.
4. V § 24 odst. 4 písm. b) se slova „rysy a technické kresby“ nahrazují slovy „rys nebo technickou kresbu“.
5. V § 24 odst. 4 písmeno e) zní:

„e) jde-li o dokument, který je výstupem, v jehož doložce je uveden údaj o tom, že vstup obsahuje viditelný prvek, který nelze plně přenést na výstup,“.

6. V § 24 odst. 4 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:

„f) jde-li o vidimovaný dokument, v jehož ověřovací doložce je uveden údaj o tom, že dokument, ze kterého byl vidimovaný dokument pořízen, obsahoval viditelný zajišťovací prvek,“.

Dosavadní písmena f) až h) se označují jako písmena g) až i).

7. V § 24 odst. 4 písm. i) se číslo „4“ nahrazuje číslem „3“.

8. V § 25 odst. 1 písmeno e) zní:

„e) údaj o tom, zda vstup obsahuje viditelný prvek, který nelze plně přenést na výstup,“.

9. V § 27 se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 a 3, které znějí:

„(2) Žádost podle § 11 odst. 5 nebo 7 a oznámení podle § 12 odst. 1 může osoba uvedená v § 8 odst. 1 podat rovněž prostřednictvím portálu veřejné správy s využitím přístupu s vysokou úrovní záruky nebo prostřednictvím informačního systému datových schránek s využitím přístupu s vysokou úrovní záruky.

(3) Žádost podle § 11 odst. 5 nebo 7 a oznámení podle § 12 odst. 1 může osoba uvedená v § 8 odst. 2 podat rovněž prostřednictvím informačního systému datových schránek s využitím přístupu s vysokou úrovní záruky.“.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 4 a 5.

10. V § 27 odst. 4 se slova „anebo je-li podepsána způsobem, se kterým tento zákon nebo jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu¹¹⁾“ zrušují.

11. V § 27 se za odstavec 4 vkládají nové odstavce 5 a 6, které znějí:

„(5) Úředně ověřený podpis žádosti podle § 3 odst. 4 se nevyžaduje, je-li žádost podána fyzickou osobou, pro niž má být datová schránka fyzické osoby zřízena, prostřednictvím portálu veřejné správy s využitím přístupu s vysokou úrovní záruky nebo prostřednictvím informačního systému datových schránek s využitím přístupu s vysokou úrovní záruky.

(6) Úředně ověřený podpis žádosti podle § 4 odst. 5 se nevyžaduje, je-li žádost podána podnikající fyzickou osobou, pro niž má být datová schránka podnikající fyzické osoby zřízena, prostřednictvím informačního systému datových schránek s využitím přístupu s vysokou úrovní záruky.“.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 7.

ČÁST PÁTÁ
Změna zákona o základních registrech

Čl. VI

Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění zákona č. 100/2010 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 263/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 312/2013 Sb., zákona č. 192/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 456/2016 Sb., zákona č. 460/2016 Sb., zákona č. 251/2017 Sb., zákona č. 303/2017 Sb. a zákona č. .../2018 Sb., se mění takto:

1. V § 5 odst. 5 se slova „prostředku pro elektronickou identifikaci umožňujícím přístup se zaručenou identitou“ nahrazují slovy „přístupu se zaručenou identitou“.
2. V § 14 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „K ověřenému výstupu z informačního systému veřejné správy, který je vydán z registru obyvatel a který obsahuje údaj o adrese místa pobytu, kontaktní místo veřejné správy na žádost přiloží vícejazyčný standardní formulář vyhotovený podle přímo použitelného předpisu Evropské unie⁵⁵⁾.“.

Poznámka pod čarou č. 55 zní:

⁵⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012.“.

CELEX: 32016R1191

3. Za § 62a se vkládá nový § 62b, který zní:

„§ 62b

(1) Ministerstvo vnitra může pověřit výkonem své působnosti v oblasti poskytování a zasílání záznamů údajů, výpisů údajů a údajů z registru obyvatel a registru práv a povinností Správu základních registrů.

(2) Český statistický úřad může přenést svou působnost v oblasti poskytování a zasílání záznamů údajů, výpisů údajů a údajů z registru osob dohodou na Správu základních registrů. K uzavření dohody není třeba souhlasu nadřízeného správního orgánu.“.

ČÁST ŠESTÁ
Změna zákona o státním občanství České republiky

Čl. VII

V § 66 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „a listin vydaných orgány cizího státu, jejichž součástí je vícejazyčný standardní formulář vyhotovený podle přímo použitelného předpisu Evropské unie¹⁸⁾“.

Poznámka pod čarou č. 18 zní:

¹⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012.“.

CELEX 32016R1191

ČÁST SEDMÁ
ÚČINNOST

Čl. VIII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 16. února 2019.

CELEX 32016R1191

Důvodová zpráva

Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Dnem 16. února 2019 nabývá účinnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 (dále jen „nařízení“), které bylo vyhlášeno v úředním věstníku EU pod č. 2016/1191 dne 26. 7. 2016 (L 200/1).

Nařízení se zaměřuje na širokou oblast působnosti, mj. na vydávání vícejazyčných standardních formulářů (dále jen „formulář“), připojovaných k matričním a jiným dokladům, vydaným orgány členského státu (čl. 6 odst. 1 písm. b) nařízení). Hlavním účelem formuláře by mělo být usnadnění překladu veřejných listin, k nimž je příkládán, usnadnit pochopení obsahu listiny a omezit potřebu překladů. Formulář nemůže být vydán samostatně, vždy doprovází veřejnou listinu (je k ní předepsaným způsobem připojen) a údaje v něm zanesené musí odpovídat obsahu veřejné listiny. Listiny opatřené formulářem by měly být osvobozeny od jakékoliv formy vyššího ověření.

Přestože je nařízení přímo použitelným právním předpisem, klade určité nároky na adaptaci národního právního řádu a vyžaduje provedení organizačně-technických změn. S ohledem na potřebu adaptace této právní úpravy se předkládá nezbytná novelizace zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), a zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů.

Novelou zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, je třeba reagovat na novelu matričního zákona změnou sazebníku, neboť novela matričního zákona upřesňuje postup při nahlížení do matričních knih, sbírek listin a druhopisů matričních knih vedených do 31. prosince 1958. Dále se navrhuje určité změny ve vymezení okruhu subjektů v neziskovém sektoru osvobozených od některých správních poplatků.

Zákon č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů, nabyl účinnosti dnem 1. března 2006 s výjimkou § 30, který nabyl účinnosti dnem vyhlášení, tj. 26. ledna 2006. Tento zákon upravuje problematiku ověřování shody opisu nebo kopie s listinou („vidimace“) a problematiku ověřování pravosti podpisu („legalizace“).

Vidimaci a legalizaci podle tohoto zákona provádí krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, dále pak obecní úřady, úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a úřady městských částí hlavního města Prahy, jejichž seznam stanoví prováděcí právní předpis. Vidimaci a legalizaci podle tohoto zákona provádí rovněž újezdni úřady, držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky.

Zákon o ověřování stanoví mimo působnost jednotlivých subjektů na úseku ověřování též zákonné podmínky a předpoklady provedení vidimace a legalizace a také zákonné důvody, kdy není možno vidimaci či legalizaci provést. Dále stanoví povinný obsah ověřovacích doložek a upravuje požadavek prokázání odborné způsobilosti osob, které ověřování provádí. Rovněž upravuje povinnost subjektu provádějícího ověřování vést vlastní evidenci vidimací a legalizací ve svázané ověřovací knize, přičemž stanoví i její povinný obsah, způsob nakládání s ní a způsob její ochrany před poškozením, odcizením či zneužitím.

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, nabyl účinnosti dnem 1. července 2009. Upravuje dvě oblasti, prostředek elektronické komunikace v podobě datových schránek a autorizovanou konverzi dokumentů, tedy správní úkon tkvící v převádění mezi listinnou a elektronickou formou dokumentů, jehož výsledkem je vždy dokument týchž právních účinků jako dokument, který byl převáděn.

Datové schránky jsou fyzickým osobám a části podnikajících fyzických osob, právnických osob a orgánů veřejné moci (v jejich případě pouze tzv. další datové schránky) zřizovány na žádost. Obligatorní náležitostí žádosti je úředně ověřený podpis, alternativou je podání žádosti prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy, přímo v Ministerstvu vnitra nebo s využitím uznávaného elektronického podpisu. Vyjma poslední alternativy není možné podání žádosti bez osobní přítomnosti v úřadovně správního orgánu, eventuálně orgánu oprávněného legalizovat vlastnoruční podpis. Uznávaný elektronický podpis není ve společnosti příliš penetrován. Z kvalifikovaného certifikátu pro elektronický podpis, nemusí být patrné, které konkrétní osobě daného jména byl kvalifikovaný certifikát vydán (v kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis je povinnost uvádět jméno podepisující osoby, další údaje o podepisující osobě jsou nepovinné). Tzn., může nastat případ, kdy osoba stejného jména by mohla požádat o zřízení datové schránky pro jinou osobu stejného jména. Ze shodných důvodů bylo v nedávné minulosti upuštěno od možnosti požádat o vydání voličského průkazu s využitím uznávaného elektronického podpisu. Vezme-li se v úvahu skutečnost, že při použití datových schránek je stanovena fikce podpisu (§ 18 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb.), a fakt, že právní úprava připouští přihlásit se s využitím způsobu přihlašování se do datové schránky do jiných informačních systémů veřejné správy či elektronických aplikací (např. zákony č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, č. 280/2009 Sb., daňový řád), je klíčové dosáhnout důvěry v totožnost osoby, které byla datová schránka zřízena. Zřízení datové schránky s využitím uznávaného elektronického podpisu nenabízí stejné záruky v jednoznačnou totožnost osoby jako osobní přítomnost v úřadovně správního orgánu, eventuálně orgánu oprávněného legalizovat vlastnoruční podpis.

Autorizovanou konverzi dokumentů na žádost provádějí kontaktní místa veřejné správy a soudní exekutoři, pro svou úřední potřebu pak orgány veřejné moci (státní orgány, orgány územních samosprávných celků a fyzické či právnické osoby, které jsou nositelé působnosti v oblasti veřejné správy) a pro potřebu svých klientů v souvislosti s poskytováním svých služeb advokáti.

Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů ve vztahu k autorizované konverzi dokumentů reguluje, kromě subjektů oprávněných tento úkon činit, vlastní průběh konverze, požadavky na osoby provádějící konverzi, situace, kdy není možné konverzi provést, a konečně evidenční úkony s konverzí spojené.

Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, upravuje existenci klíčových informačních systémů veřejné správy, tzv. základních registrů, v nichž jsou vedeny údaje nejčastěji využívané orgány veřejné moci při výkonu jejich působnosti. Zákon mj. předpokládá vydávání výpisů údajů, záznamů údajů a poskytování údajů ze základních registrů. Jde o v zásadě o rutinní proces, který je však kompetenčně svěřen ústředním správním úřadům jakožto správcům příslušných základních registrů. Technicky jej zabezpečuje Správa základních registrů, specializovaný správní úřad, z titulu správce komunikačního uzlu všech základních registrů, informačního systému základních registrů, a provozovatele většiny základních registrů. Z hlediska postavení správců základních registrů jako ústředních správních úřadů jde o marginální kompetence, které může, minimálně z části, efektivněji vykonávat Správa základních registrů.

V návaznosti na založení práva na činění úkonů souvisejících se založením a správou datové schránky prostřednictvím portálu veřejné správy či informačního systému datových schránek s využitím přístupu se zaručenou identitou se sjednocuje terminologie užívaná v souvislosti s institutem přístupu se zaručenou identitou v právním řádu.

Současný právní stav nemá negativní dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Pokud jde o novelu matričního zákona, zákona o státním občanství České republiky a část novely zákona o základních registrech, s účinností od 16. února 2019 nařízení stanoví novou povinnost spočívající v připojování formuláře k vydanému matričnímu dokladu (rodný, oddací nebo úmrtní list, doklad o registrovaném partnerství), vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství, vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do registrovaného partnerství a ověřenému výstupu z registru obyvatel, a to na žádost.

V novele zákona o matrikách se nově upravuje

- vydávání formulářů k matričním dokladům a k vysvědčení,
- upuštění od požadavku ověřování a úředního překladu do českého jazyka u cizích veřejných listin, které jsou předkládány podle zákona o matrikách, byly-li tyto vydány podle nařízení.

V novele zákona o matrikách se dále upřesňuje stávající postup při nahlížení do matričních knih, sbírek listin a druhopisů matričních knih vedených do 31. prosince 1958 a vyhledávání údajů v nich. Navrhovány jsou též legislativně technické úpravy ve vztahu k terminologii stran „vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství“ a „vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do registrovaného partnerství“.

V novele zákona o státním občanství České republiky se navrhuje zapracovat možnost upuštění od požadavku vyššího ověření a úředního překladu do českého jazyka u cizích veřejných listin, které jsou předkládány k žádosti o udělení státního občanství České republiky, byly-li tyto vydány podle nařízení.

V případě novely zákona o základních registrech se navrhuje na základě žádosti přikládat formulář k ověřenému výstupu z informačního systému veřejné správy, který je vydán z registru obyvatel a který obsahuje údaj o adrese místa pobytu.

Novela zákona o správních poplatcích se navrhuje v návaznosti na novelu zákona o matrikách navrhující upřesnění postupu při nahlížení do matričních knih, sbírek listin a druhopisů matričních knih vedených do 31. 12. 1958 a vyhledávání údajů v nich; dále se navrhuje určité změny ve vymezení subjektů v neziskovém sektoru osvobozených od některých správních poplatků.

V novele zákona o ověřování se nově upravují, resp. doplňují a upřesňují ustanovení zejména ohledně následujících záležitostí:

- vidimace listin opatřených tzv. viditelnými zajišťovacími prvky,
- legalizace podpisu na cizojazyčných listinách,
- prokazování totožnosti žadatele o legalizaci, případně svědků, jde-li o legalizaci za účasti dvou svědků.

Jedním z hlavních principů navrhované právní úpravy je zjednodušení procesu vidimace listin obsahujících tzv. viditelné zajišťovací prvky. Zákon o ověřování stanoví postup vidimace v případě, že předložená listina obsahuje viditelný zajišťovací prvek, *jenž je*

součástí obsahu právního významu této listiny, například hologram. Ověření skutečnosti, zda viditelný zajišťovací prvek je či není součástí obsahu právního významu listiny, je pro následný postup ověřující osoby klíčové. Aplikační praxe přitom ukázala, že posuzování uvedené skutečnosti ze strany ověřujících osob není jednotné, a v konečném důsledku se tak jednotlivé výstupy z provedené vidimace liší. Navrhovanou právní úpravou dojde ke sjednocení postupů ověřujících osob v případě provádění vidimace listin s viditelnými zajišťovacími prvky.

Navrhovaná právní úprava též reaguje na zvyšující se počty žádostí o legalizaci podpisu na listinách, které jsou psány v jiném než českém nebo slovenském jazyce (např. cizojazyčné smlouvy, plné moci aj.). Stávající právní úprava umožňuje provedení legalizace na takové listině pouze za předpokladu, že k ní bude připojen úřední překlad do českého jazyka, a zároveň nepřipouští v této věci žádné výjimky. Vzhledem k tomu, že žadatel nezdědka zajišťuje úřední překlad takové listiny pouze pro potřeby legalizace podpisu na této listině, jeví se stávající právní úprava jako neefektivní a neúměrně zatěžující žadatele. Navrhovanou změnou právní úpravy v této věci dojde též ke sjednocení s právní úpravou obsaženou v zákoně č. 358/1992 Sb., notářský řád, ve znění pozdějších předpisů (§ 74 odst. 4), kterým se při provádění ověřovací činnosti řídí notáři.

Rovněž se navrhuje upřesnit, resp. rozšířit výčet dokladů, kterými může žadatel o legalizaci prokázat úřadu svoji totožnost. Stávající právní úprava nezdůrazňuje změny na úseku dokladů totožnosti vydávaných orgány České republiky cizincům. Zejména se navrhuje rozšířit výčet dokladů, kterými může svoji totožnost prokázat cizinec, resp. osoba požívající na území České republiky některou z forem mezinárodní ochrany.

Do návrhu jsou zapracovány rovněž další dílčí poznatky z aplikační praxe.

V případě novely zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, pokud jde o modifikace pravidel spojených se zřizováním a užíváním datových schránek, je cílem vytvoření možnosti zřízení si datové schránky a správy přístupu do ní bez nutnosti osobní návštěvy úřadovny správního orgánu či orgánu provádějícího legalizaci vlastnoručního podpisu s pomocí prostředků, které jsou ve společnosti rozšířeny a které minimalizují riziko špatného ztotožnění fyzické osoby. Stěžejním prostředkem, který splňuje uvedené parametry, je bezesporu občanský průkaz se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem. Ten je od 1. července 2018 vydáván jako jediný permanentní typ občanského průkazu a nejpozději do deseti let jím bude disponovat většina občanů České republiky (v souvislosti s postupným ukončováním platnosti jeho předchůdců).

Ve vztahu k úpravě pravidel stran autorizované konverze dokumentů je hlavním důvodem změn fakt, že autorizovaná konverze dokumentů je v mnoha ohledech správním úkonem svými účinky obdobným vidimaci. Jako takový by neměl vykazovat nedůvodné rozdíly, případně umožňovat obcházet zákaz vidimace. Změny obsažené v jeho novele jsou tak reakcí na úpravy institutu vidimace. Obecně lze říci, že se převážně koncentrují v oblasti zákazů konverze některých dokumentů.

Konečně druhá část novely zákona o základních registrech předpokládá možnost Ministerstva vnitra jako správce základních registrů obyvatel, respektive agend, orgánů veřejné moci, soukromoprávních uživatelů údajů a některých práv a povinností a Českého statistického úřadu jako správce registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci přenést svou působnost v oblasti vydávání výpisů údajů, záznamů údajů a poskytování údajů ze základních registrů na provozovatele uvedených registrů, Správu základních registrů. Zvolené řešení umožňuje, na rozdíl od pevného přenosu působnosti zákonem, operativněji reagovat na měnící se priority stran poskytování záznamů, výpisů a údajů, stejně jako pružnější selekci těch záznamů, výpisů či údajů, které budou poskytovány Správou základních registrů, a těch, jejichž vydávání si pro jejich aktuální důležitost ponechají Ministerstvo vnitra a Český statistický úřad (z povahy věci ty, které

budou potřebné pro výkon jejich vlastní působnosti). S ohledem na veřejnost zbývajících základního registru, základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí, s tím spojené pravidlo, že záznamy o využívání údajů z tohoto registru se neposkytují, a fakt, že provozování tohoto základního registru není svěřeno Správě základních registrů, se nestanoví možnost přenesení působnosti Českého úřadu zeměměřického a katastrálního.

Navrhované řešení návrhu zákona, kterým se mění některé zákony na úseku vnitřní správy, nemá negativní dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Novela matričního zákona, zákona o státním občanství České republiky a část novely zákona o základních registrech souvisí s nařízením, které nabude účinnosti dnem 16. února 2019.

Nařízení stanoví novou povinnost i pro matriční úřady. Tato povinnost bude spočívat v připojování formuláře k vydanému matričnímu dokladu (rodný, oddací nebo úmrtní list, doklad o registrovaném partnerství), vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství a vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do registrovaného partnerství, a to na žádost.

Formuláře by měly být vydávány osobám, které jsou oprávněny požádat o vydání dokladu, k němuž má být tento formulář připojen. Formuláře se mohou používat pouze v jiném členském státě EU, než ve kterém byly vydány. Evropská komise by je měla uvést na Portál e-Justice (www.ejustice.europa.eu) do 16. února 2019.

Novelou zákona o správních poplatcích je třeba reagovat na novelu matričního zákona a na potřebu aktualizace okruhu subjektů v neziskovém sektoru osvobozených od správních poplatků.

Novela zákona o ověřování a zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů: Nezbytnost navrhované právní úpravy spočívá zejména v potřebě pružně reagovat na poznatky, které přinesla aplikační praxe zákona o ověřování v uplynulých letech, přičemž jako klíčové se jeví především sjednocení a zefektivnění výkonu agendy vidimace a legalizace ze strany ověřujících osob a dále zjednodušení této agendy ve vztahu ke koncovému uživateli, kterým je žadatel o provedení vidimace či legalizace. Úpravy institutu vidimace je pak potřeba reflektovat i v pravidlech, jimiž se řídí autorizovaná konverze dokumentů. Modifikace pravidel spojených se zřizováním a užíváním datových schránek je pak dána potřebou reagovat na trendy v komunikaci s veřejným sektorem, respektive ve společnosti obecně, kdy osobní kontakt je nahrazován on-line interakcí.

Část novely zákona o základních registrech, jejímž předmětem je možnost delegace kompetencí Ministerstva vnitra a Českého statistického úřadu v oblasti vydávání výpisů údajů, záznamů údajů a údajů ze základních registrů, je nezbytným předpokladem pro vytvoření možnosti odbřemenění uvedených ústředních správních úřadů od rutinních kompetencí, jejichž výkon může efektivněji zabezpečit specializovaný správní úřad.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Předkládaný návrh zákona, kterým se mění některé zákony na úseku vnitřní správy, je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Předkládaný návrh matričního zákona, zákona o státním občanství, zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů a zákona o základních registrech se v obecné rovině dotýká čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon

stanoví) a čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (zásada přiměřenosti zásahu do základních práv a svobod). Návrhy zmiňovaných zákonů jsou s těmito ustanoveními v souladu, není v rozporu ani s jinými ustanoveními předpisů tvořícími ústavní pořádek.

Smyslem novely zákona o ověřování je zejména zjednodušit vidimaci listin opatřených viditelnými zajišťovacími prvky, umožnit vidimaci listin opatřených plastickým textem nebo otiskem plastického razítka, a dále umožnit provedení legalizace podpisu na cizojazyčné listině bez nutnosti připojení úředního překladu do českého jazyka k této listině za předpokladu, že ověřující osoba ovládá v dostatečné míře jazyk, v němž je listina psána. Smyslem předkládaného návrhu zákona je dále i rozšířit výčet dokladů, kterými je možné prokázat totožnost pro účely legalizace.

Návrhem zákona se upravuje činnost veřejné správy; v tomto kontextu se v návrhu promítá zejména čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky („*Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.*“).

5. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Předkládaný návrh matričního zákona, zákona o státním občanství a zákona o základních registrech je plně slučitelný s právními předpisy Evropské unie; navrhovaná právní úprava napomáhá plnému promítnutí požadavků vyplývajících z nařízení.

Pro ověřovací činnost, konverzi dokumentů, využívání datových schránek a poskytování údajů z informačních systémů veřejné správy nejsou v rámci Evropské unie stanovena jednotná pravidla. Právní úprava na tomto úseku je plně ponechána v pravomoci národních orgánů jednotlivých zemí; akty práva Evropské unie se na danou oblast nevztahují. Obdobně i v případě novely zákona o správních poplatcích.

6. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, se na uvedenou oblast nevztahují.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nepředpokládá zvýšené nároky na státní rozpočet, či rozpočty obcí a krajů. Formuláře budou tištěny na obyčejném listu papíru a budou vždy vyplňovány pomocí výpočetní techniky. Matričním úřadům tak nevzniknou žádné náklady s jejich pořízením. Vydání formuláře nebude na straně žadatele zatíženo žádným správním poplatkem.

Pokud se jedná o navrhované změny v zákoně o správních poplatcích, rozpočtové dopady lze jen obtížně kvantifikovat, neboť s ohledem na velký počet správních orgánů vybírajících tyto poplatky není vedena jednotná statistika.

Cílem úprav v položce 2 sazebníku správních poplatků je zohlednění rozdílné náročnosti nahlédnutí do matriční knihy a vyhledávání v matričních knihách. V prvním případě dochází k aktualizaci výše správního poplatku, která se nezměnila od doby přijetí

zákonu o správních poplatcích, ve druhém by výše poplatku měla zohlednit skutečnost, že při vyhledávání v matričních knihách musí být přítomen matrikář.

Věcné změny v položkách 3 až 5 sazebníku správních poplatků se omezují na rozšíření osvobození na ústavy a na účelová zařízení registrovaných církví a náboženských společností. Podle sdělení Rady vlády pro nestátní neziskové organizace, která vychází z údajů Českého statistického úřadu, bylo k dubnu 2017 v České republice 752 ústavů a cca 200 účelových zařízení registrovaných církví a náboženských společností, což představovalo cca 0,7 % celkového počtu neziskových organizací. Snížení příjmů rozpočtů, jejichž jsou vybrané správní poplatky podle těchto položek příjmem, se tedy očekává pouze marginální.

Změna u položky 92 sazebníku správních poplatků by neměla být spojena s žádnými rozpočtovými dopady, neboť dle sdělení Ministerstva zdravotnictví není správní poplatek v případě, na nějž novelizace cílí, v současné době vybírán.

Navrhovaná právní úprava na úseku ověřování, konverze dokumentů a využívání datových schránek nepředpokládá zvýšené nároky na státní rozpočet, rozpočty obcí a krajů. Nebyly identifikovány ani jiné dopady ve výše uvedených oblastech.

S přijetím navrhované právní úpravy tedy nejsou spojeny žádné dodatečné požadavky na navýšení výdajů kapitoly Ministerstva vnitra; případné dopady do personální a platové oblasti budou zabezpečeny v rámci stávajícího limitu objemu prostředků na platy a počtu míst v kapitole státního rozpočtu Ministerstva vnitra.

V souvislosti s navrhovanými změnami se nepředpokládají dopady na podnikatelské prostředí, sociální dopady ani dopady na životní prostředí. Nepředpokládají se ani dopady na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

8. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Nebyly identifikovány žádné dopady navrhované právní úpravy v uvedené oblasti.

9. Zhodnocení korupčních rizik

Nebyla identifikována žádná korupční rizika spojená s navrhovanou právní úpravou.

10. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Nebyly identifikovány žádné dopady navrhované právní úpravy na bezpečnost nebo obranu státu.

11. Hodnocení dopadů regulace

Z Plánu legislativních prací vlády k plnění stanovených úkolů vyplývá, že se hodnocení dopadů regulace neprovede.

12. Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení

Spolu s návrhem zákona je třeba spojit návrh na použití ustanovení § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého může Poslanecká sněmovna s návrhem zákona vyslovit souhlas již v prvním čtení.

Důvodem pro zvolený postup je nabytí účinnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady

(EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012, které bylo vyhlášeno v úředním věstníku EU pod č. 2016/1191 dne 26. 7. 2016 (L 200/1), **ke dni 16. února 2019.**

Zvláštní část

K části první (novela matričního zákona):

K Čl. I

K bodům 1 a 8:

Aby mohla být splněna povinnost matričních úřadů stanovená nařízením, může matriční úřad, který vydal matriční doklad nebo vysvědčení na žádost oprávněné fyzické osobě (fyzické osobě, které se zápis týká, nebo členům její rodiny /manžel, partner, rodiče, děti, prarodiče, vnuci a pravnuci/, jejím sourozencům a dále zmocněncům těchto osob, fyzické osobě, která prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jejích práv před orgány státu nebo před orgány územních samosprávných celků, a jde-li o úmrtní list, fyzické osobě, která na jeho vydání prokáže právní zájem nebo která žila se zemřelým v době jeho smrti ve společné domácnosti anebo která je vypravitelem jeho pohřbu) vydat vícejazyčný standardní formulář podle nařízení. Matrikář nalezne příslušný formulář na portálu e-Justice, vyplní jej pomocí výpočetní techniky a vytiskne. Poté jej opatří svým podpisem a otiskem úředního razítka matričního úřadu a pevně připojí k vydanému dokladu.

K bodům 2 a 3:

Podle stávajícího ustanovení § 25b zákona o matrikách vydá matriční úřad fyzické osobě matriční doklad nebo povolí nahlédnout do matriční knihy a činit výpisy z ní v přítomnosti matrikáře, uplynula-li od provedení dotčeného zápisu v matriční knize lhůta 100 let u knihy narození, 75 let u knihy manželství nebo knihy partnerství a 30 let u knihy úmrtí. Matriční úřad, úřad s rozšířenou působností nebo krajský úřad povolí nahlédnout do sbírky listin nebo druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958 a činit výpisy z nich v přítomnosti matrikáře, uplynula-li od provedení dotčeného zápisu v matriční knize lhůta 100 let u knihy narození, 75 let u knihy manželství nebo knihy partnerství a 30 let u knihy úmrtí.

Možnost nahlížet do matričních knih, sbírek listin a druhopisů matričních knih je zakotvena v zákoně o matrikách v ustanoveních § 8a, § 25, § 25a a § 25b, přičemž každé z těchto ustanovení upravuje odlišné podmínky pro možnost nahlížení. Tyto se odvíjí zejména od skutečnosti, zda od dotčeného matričního zápisu uplynula zákonem stanovená lhůta (100 let u knihy narození, 75 let u knihy manželství nebo knihy registrovaného partnerství a 30 let u knihy úmrtí). Jestliže tato lhůta dosud neuplynula, může na konkrétní matriční zápis do matriční knihy či do sbírky listin nahlížet pouze zákonem stanovený okruh osob (viz § 8a a § 25 zákona o matrikách).

Podle ustanovení § 25b zákona o matrikách však v případě, že od dotčeného zápisu v matriční knize již zákonem stanovená lhůta uplynula, může do matriční knihy, sbírky listin nebo druhopisu matriční knihy nahlédnout a činit výpisy z ní jakákoliv fyzická osoba, aniž by musela prokazovat svoji oprávněnost k nahlédnutí (srov. § 8a a § 25 zákona o matrikách).

Účelem ustanovení § 25b zákona o matrikách tak je umožnit jakékoliv fyzické osobě nahlédnout na matriční zápis, od kterého již zákonem stanovená lhůta uplynula. Toto ustanovení je v praxi fyzickými osobami využíváno především pro genealogické účely (sestavení rodokmenů), dále pak pro účely pátrání po neznámých dědicích konkrétních fyzických osob, a rovněž pro účely vědecké (např. zpracování odborné publikace, kroniky obce apod.)

V souvislosti s aplikací ustanovení § 25b zákona o matrikách tak v matriční praxi vyvstaly aplikační nejasnosti, a to zejména pokud jde o vybírání správního poplatku, neboť tento je v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 zákona o správních poplatcích splatný před

provedením úkonu (tj. před povolením samotného nahlížení), nestanoví-li sazebník jinak, a odvíjí se od počtu matričních událostí, na které žadatel požaduje nahlédnout. V nezanedbatelné části případů, kdy je požadováno nahlížet podle § 25b zákona o matrikách, je ze shora uvedených důvodů objektivně nemožné před samotným nahlížením ze strany žadatele sdělit, na kolik matričních zápisů požaduje nahlížet.

Nově navrhovaná změna v § 25b odst. 1 a 2 zákona o matrikách zamezuje možnému zneužití institutu nahlížení do matričních knih podle stávajícího ustanovení § 25b, kdy je matrikář za současného právního stavu nucen požadované zápisy sám vyhledat, neboť by bez údaje o počtu nalezených zápisů nemohl stanovit výši správního poplatku, který má žadatel před nahlížením uhradit. Zde je nutno podotknout, že tato činnost (vyhledávání zápisů před samotným nahlížením žadatele) nevyplývá pro matrikáře z žádného právního předpisu, v krajním případě však může být ze shora uvedeného důvodu prováděna i na úkor zákonem stanovených činností matrikáře.

Nově se proto navrhuje umožnit žadateli *vyhledávání* v matričních knihách, sbírkách listin a druhopisech matričních knih a *činění výpisů* z nich, a to u těch matričních zápisů, od kterých již uplynula zákonem stanovená lhůta. Zákonná povinnost přítomnosti matrikáře u nahlížení zůstává zachována. Žadatelovo vyhledávání bude v tomto případě též zpoplatněno správním poplatkem, který se však bude odvíjet od každé i započaté hodiny vyhledávání, nikoliv od počtu nalezených matričních událostí (zápisů).

K bodům 4 až 7, 9, 10 a 15:

Legislativně technická změny související s legislativní zkratkou „vysvědčení“, zavedenou v § 36 pro pojem „vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství“. V zájmu odstranění případných nejasností se navrhuje legislativní zkratku „vysvědčení“ zrušit a v zákonném textu výslovně používat pojmy „vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství“ a „vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“.

K bodu 11 a 12:

Podle stávajícího znění ustanovení § 57 zákona o matrikách listiny vydané orgány cizího státu, které platí v místě, kde byly vydány, za veřejné listiny a které jsou podkladem pro zápis, dodatečný zápis, anebo dodatečný záznam v matriční knize, nebo opravu zápisu v matriční knize, se předkládají s úředním překladem do českého jazyka a musí být opatřeny potřebnými ověřeními.

Podle čl. 4 nařízení se od všech forem legalizace a podobných formalit osvobozují „*veřejné listiny, na které se vztahuje toto nařízení*“ (nařízením se míní nařízení EP a Rady (EU) 2016/11911).

Ustanovení § 57 odst. 1 a 2 byla tedy upravena v reakci na zmiňované nařízení.

K bodu 13:

Podle stávajícího znění ustanovení § 87 pokud se žadateli podle taxativně stanovených ustanovení zákona o matrikách nevyhoví v plném rozsahu, vydá se o tom rozhodnutí. Nově se navrhuje zařadit do cit. ustanovení rovněž ustanovení § 25 odst. 6, § 25 odst. 7 písm. a) a § 46 odst. 3, která se týkají vydávání vícejazyčných standardních formulářů podle nařízení k matričním dokladům a k vysvědčení.

K bodu 14:

Vyhláška č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon o matrikách, ve znění pozdějších předpisů, bude nově upravovat podrobnosti o způsobu spojení vícejazyčného standardního formuláře vyhotoveného podle přímo použitelného předpisu Evropské unie s matričním dokladem a vysvědčením. Proto bylo nezbytné v uvedeném smyslu rozšířit i zákonné zmocnění uvedené v § 96 zákona o matrikách.

K části druhé (novela zákona o správních poplatcích):

K Čl. II

K bodům 1 až 4:

Podle stávajícího znění položky 2 písm. a) sazebníku stanoveného v příloze zákona o správních poplatcích je nahlédnutí do matriční knihy nebo sbírky listin zpoplatněno částkou 20,- Kč za každou matriční událost.

Podle ustanovení § 25b zákona o matrikách uplynula-li od dotčeného zápisu v matriční knize zákonem stanovená lhůta, může do matriční knihy, sbírky listin nebo druhopisu matriční knihy vedené od 31. 12. 2018 nahlédnout a činit výpisy z ní jakákoliv fyzická osoba, aniž by musela jakkoliv prokazovat svoji oprávněnost k nahlédnutí.

Nahlédnutí na matriční zápis, od kterého již zákonem stanovená lhůta uplynula, je tak umožněno jakékoliv fyzické osobě, a to vždy za přítomnosti matrikáře po uhrazení správního poplatku (srov. § 5 odst. 2 zákona o správních poplatcích).

Vzhledem k tomu, že ustanovení § 25b zákona o matrikách je v praxi využíváno zejména pro genealogické účely a pro účely pátrání po neznámých dědicích konkrétních fyzických osob, není v některých případech objektivně možné stanovit před provedením úkonu nahlížení přesnou výši správního poplatku a tento poplatek před nahlížením vybrat, neboť počet matričních událostí (od kterých se výše správního poplatku odvíjí) není žadateli o nahlížení předem znám (např. pátrá po nespecifikovaném počtu dětí konkrétních manželů apod.).

V této souvislosti v praxi dochází k situacím, kdy matrikář zápisy, na které žadatel požaduje nahlížet, předem vyhledává, a to výlučně pro účely stanovení výše správního poplatku. Matrikáři však žádný právní předpis takovou zákonnou povinnost vyhledávání zápisů nestanoví. Dochází tak k neúměrnému zatížení matrikářů, kteří v některých případech předem vyhledávají několik desítek až stovek matričních zápisů, a to výhradně pro účely vyměření správné výše správního poplatku. Nutno podotknout, že již samotný institut nahlížení podle § 25b zákona o matrikách, je v tomto ohledu v určitém smyslu obejit, neboť vyhledávání matričních zápisů provádí matrikář, a nikoliv samotný žadatel.

Z tohoto důvodu se jeví jako nezbytné v zákoně o správních poplatcích rozlišit správní poplatek za nahlédnutí na konkrétní zápis v matriční knize a podkladů uložených ve sbírce listin ke konkrétnímu matričnímu zápisu (navrhovaná změna položky 2 písm. a)) a vyhledávání (pátrání) v matričních knihách nebo sbírkách listin, prováděné žadatelem (navrhovaná změna položky 2 – nové písmeno f)).

Výši správního poplatku za nahlédnutí na konkrétní zápis v matriční knize a nahlédnutí do podkladů uložených ve sbírce listin ke konkrétnímu matričnímu zápisu se navrhuje zvýšit na 50,- Kč (za jednu matriční událost).

Pro vyhledávání v matričních knihách nebo sbírkách listin se navrhuje stanovit správní poplatek ve výši 200,- Kč za každou i započatou hodinu, po kterou žadatel v matričních knihách vyhledává (pátrá). Výše správního poplatku byla stanovena zejména s ohledem na

skutečnost, že přítomnost matrikáře po celou dobu nahlížení (vyhledávání) je povinná a neumožňuje matrikáři vykonávat žádnou jinou činnost (matrikář musí mj. též dohlížet, zda žadatel správně manipuluje s matriční knihou, v některých případech matrikář sám listy matriční knihy otáčí, aby bylo předejito případnému poničení ze strany žadatele).

Shora uvedený návrh je vytvořen v návaznosti na čl. I bod 2 tohoto návrhu, kdy se navrhuje v ustanovení § 25b zákona o matrikách upřesnit vyhledávání v matričních knihách.

Správní poplatek bude v tomto případě splatný až po provedení úkonu, tj. po ukončeném nahlížení (srov. § 5 odst. 2 zákona o správních poplatcích).

K bodům 5 a 6:

Navrhované změny vycházejí z žádosti Rady vlády pro nestátní neziskové organizace ve věci aktualizace výčtu subjektů osvobozených od správních poplatků v položkách 3 až 5, přičemž však zůstává zachována stávající koncepce těchto položek. Vedle terminologické aktualizace v návaznosti na rekodifikaci soukromého práva (náhrada občanských sdružení spolky a doplnění pobočných spolků a dále ústavu jakožto nástupce institutu obecně prospěšných společností) jsou na základě výše zmíněné žádosti doplňována pouze účelová zařízení registrovaných církví a náboženských společností, čímž se do zákona promítá stávající interpretační praxe.

K bodu 7:

V položce 92 písmenu c) je stanoven správní poplatek za vydání osvědčení o splnění odborné způsobilosti k uvádění do oběhu volně rostoucích a pěstovaných jedlých hub určených pro potravinářské účely. Při zkoušce žadatel prokazuje znalosti hub. Osvědčení vydávají krajské hygienické stanice na základě úspěšného složení zkoušky ze znalosti hub.

Podle poznámky v položce 92 má žadatel o vydání osvědčení podle písmene c) zaplatit správní poplatek též podle položky 20, tj. správní poplatek za místní šetření nebo ohledání.

Zkouška znalostí hub nemá parametry ani ohledání, ani místního šetření. Správní poplatek podle položky 20 je proto v případě osvědčení podle položky 92 písmene c) nedůvodný, neboť správní orgán, který osvědčení vydává, místní šetření ani ohledání neprovádí.

K části třetí (novela zákona o ověřování):

K Čl. III

K bodům 1 a 3:

Viditelný zajišťovací prvek je ochranným prvkem obsaženým na listině, který má zvýšit ochranu takové listiny před jejím paděláním a zneužitím. Nejčastěji jsou proto tyto prvky obsaženy na matričních dokladech a jiných veřejných listinách deklarujících zejména osobní stav, dosažené vzdělání či trestní bezúhonnost konkrétních fyzických osob. Kromě takových listin mohou být tyto ochranné prvky přítomny rovněž na listinách týkajících se konkrétních věcí, produktů, přístrojů (např. certifikáty kvality, zdravotní nezávadnosti a bezpečnosti) či na jiných listinách, u kterých je požadavek na jejich zabezpečení těmito ochrannými prvky z jakéhokoli důvodu oprávněný. Viditelné zajišťovací prvky mají nejčastěji podobu hologramu (opticky proměnlivý zajišťovací prvek v podobě 2D nebo 3D) či vodoznaku (zajišťovací prvek viditelný v průchozím světle). Pro vidimaci listin obsahujících viditelné zajišťovací prvky byl proto zákonem o ověřování stanoven zvláštní,

přísnější, režim. Vidimace listin obsahujících tyto prvky je upravena v ustanovení § 9 písm. c) a § 8 písm. f) zákona o ověřování.

Stávající znění ustanovení § 9 písm. c) zákona o ověřování stanoví, že vidimace se neprovede, je-li předložená listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, opatřena viditelným zajišťovacím prvkem, jenž je součástí obsahu právního významu této listiny, například hologramem; to neplatí, byla-li kopie listiny pořízena ověřující osobou na kopírovacím zařízení, a to na náklady žadatele. Na ustanovení § 9 písm. c) zákona o ověřování navazuje ustanovení § 8 písm. f), které stanoví, že do ověřovací doložky se uvede údaj o tom, zda listina, ze které je vidimovaná listina pořízena, obsahuje viditelný zajišťovací prvek, jenž je součástí obsahu právního významu této listiny.

V případě, že předložená listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, obsahuje viditelný zajišťovací prvek, jenž je součástí obsahu právního významu této listiny, vyznačí ověřující osoba přítomnost viditelného zajišťovacího prvku na listině do ověřovací doložky. Opětovná vidimace této již vidimované listiny není dle ustanovení § 9 písm. d) zákona o ověřování možná.

V případě, že vidimaci nebrání žádná jiná zákonná překážka, je vidimace listiny obsahující viditelný zajišťovací prvek, jenž je součástí obsahu právního významu listiny, možná vždy pouze za předpokladu, že si ověřující osoba vyhotoví kopii z prvopisu (originálu) takové listiny na vlastním kopírovacím zařízení, a to na náklady žadatele (§ 9 písm. c) zákona o ověřování).

Dle stávající právní úpravy musí ověřující osoba vždy posoudit, zda konkrétní viditelný zajišťovací prvek obsažený na listině je či není součástí obsahu jejího právního významu. Posuzování a hodnocení skutečnosti, zda určitý viditelný zajišťovací prvek je či není součástí obsahu právního významu předložené listiny, je pro ověřující osobu v praxi velmi složité, a to zvláště pokud je žadatelem předložena listina cizozemská. V takových případech je správné věcné posouzení uvedené skutečnosti ze strany ověřující osoby prakticky nemožné. Praxe přitom ukázala, že na stejnou cizozemskou listinu opatřenou viditelným zajišťovacím prvkem, je různými ověřujícími osobami při provádění vidimace nahlíženo rozdílně, a podmínky provedení vidimace tak nejsou pro osobu žadatele u jednotlivých subjektů provádějících ověřování podle zákona o ověřování stejné. Uvedené v praxi znamená, že pokud ověřující osoba shledá, že viditelný zajišťovací prvek na konkrétní listině je součástí obsahu jejího právního významu, a tuto skutečnost vyznačí do ověřovací doložky, další vidimace takové listiny již není ze zákona možná. Pokud však jiná ověřující osoba shledá, že tatáž listina sice obsahuje viditelný zajišťovací prvek, ale tento není součástí obsahu právního významu této listiny, uvedené v ověřovací doložce nevyznačí a další vidimaci takové listiny pak nebrání žádná zákonná překážka. Žadatel o provedení vidimace tak za současné právní úpravy nemusí mít u všech subjektů provádějících ověřování podle zákona o ověřování stejné podmínky.

Z uvedeného důvodu se navrhuje vypustit větu „*jenž je součástí obsahu právního významu této listiny*“ z příslušných ustanovení zákona o ověřování, tj. z ustanovení § 9 písm. c) a ustanovení § 8 písm. f). Dojde tak k celkovému zjednodušení procesu vidimace listin obsahujících viditelné zajišťovací prvky, kdy se žadateli o provedení vidimace dostane u všech subjektů provádějících ověřování podle zákona o ověřování stejných podmínek a bude vyloučen nejednotný postup ověřujících osob při posuzování významu konkrétního zajišťovacího prvku na předložené listině. Pro ověřující osobu tak bude nově platit, že pokud bude k vidimaci předložena listina obsahující jakýkoliv viditelný zajišťovací prvek (byť i ozdobného charakteru), bude moci provést vidimaci takové listiny pouze za předpokladu, že si její kopii vyhotoví na vlastním kopírovacím zařízení, a nadále nebude posuzovat, zda viditelný zajišťovací prvek na listině je či není součástí obsahu jejího právního významu.

Uvedený návrh se přitom opírá o domněnku, že původce listiny, který listinu viditelným zajišťovacím prvkem opatřil, zamýšlel tímto krokem ochranu listiny jako takové před jejím paděláním a následným zneužitím. Lze tak usuzovat, že každý viditelný zajišťovací prvek obsažený na listině je součástí obsahu jejího právního významu.

Dále se navrhuje umožnit vidimaci listin opatřených plastickým textem či otiskem plastického razítka (nejčastěji např. vysokoškolské diplomy a cizozemské listiny) a tyto ochranné prvky podřadit pod tzv. viditelné zajišťovací prvky, u kterých je vidimace po splnění zákonem stanovených podmínek možná. Z listiny, která bude obsahovat plastický text nebo otisk plastického razítka, tak bude po splnění zákonem stanovených podmínek možné vyhotovit úředně ověřenou kopii, tj. provést vidimaci.

K bodu 2:

Podle stávajícího zákonného znění platí, že se vidimace neprovede, je-li předložená listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, psána v jiném než českém nebo slovenském jazyce, a neovládá-li ověřující osoba jazyk, v němž je listina psána, a není-li současně předložena v úředně ověřeném překladu do jazyka českého s tím, že se zákon navrhuje doplnit i o úředně ověřený překlad do jazyka slovenského.

K bodu 4:

Stávající právní úprava v ustanovení § 9 písm. e) zákona o ověřování stanoví, že vidimace se neprovede, je-li předložená listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, opatřena plastickým textem nebo otiskem plastického razítka. Vidimaci listin opatřených plastickým textem nebo otiskem plastického razítka tak zákon o ověřování neumožňuje, a to bez výjimky. Je přitom nezbytné zdůraznit, že vytvořením fotokopie z listiny obsahující otisk plastického razítka nebo plastický text tento prvek na vytvořené fotokopii zanikne (není viditelný). I v případě těchto ochranných prvků na listinách se lze domnívat, že původce takové listiny listinu opatřil plastickým textem nebo otiskem plastického razítka z důvodu zvýšení důvěryhodnosti listiny a zamezení jejího případného paděláním a zneužitím vzhledem k charakteru údajů, které taková listina obsahuje.

Praxe ukázala, že žádosti o vidimaci listin opatřených plastickým textem či otiskem plastického razítka jsou ze strany žadatelů časté (nejčastěji jsou k vidimaci předkládány cizozemské matriční doklady a vysokoškolské diplomy opatřené otiskem plastického razítka). Podle stávajícího znění zákona o ověřování však není možno takovým žádostem vyhovět. Dochází tak k situacím, kdy jsou žadatelé o vidimaci takové listiny odkazováni ověřujícími osobami na notáře, neboť zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, který upravuje výkon agendy vidimace a legalizace notáři, vidimaci listin opatřených plastickým textem či otiskem plastického razítka nevylučuje.

Nově se proto navrhuje podřadit plastický text a otisk plastického razítka pod tzv. viditelné zajišťovací prvky, jejichž vidimace je po splnění zákonem stanovených podmínek možná. Uvedený návrh je tak odůvodněn rovněž požadavkem na sladění právní úpravy na úseku ověřování.

Zrušení zákazu vidimovat listinu obsahující plastický text či otisk plastického razítka se z hlediska legislativně-technického současně využívá k vkladu pravidla, které vylučuje vidimaci výstupu z autorizované konverze dokumentů, u níž vstupující dokument obsahoval viditelný prvek, který nelze plně přenést na výstup. Důvodem je fakt, že takový prvek obsažený ve vstupujícím dokumentu nelze zcela nebo vůbec promítnout (přenést) na dokument vystupující z konverze. Protože však skutečnost, že vstupující dokument obsahoval plně nepřenositelný viditelný prvek, může mít význam při posuzování validity

výstupu, ale i dokumentu vstupujícího, mezi údaji obsaženými v doložce o autorizované konverzi dokumentů se uvádí informace, že vstupující dokument obsahoval takový prvek. Vidimací výstupu se vazba mezi původním, nepřenositelný prvek obsahujícím dokumentem a postupně vznikajícími odvozenými dokumenty oslabuje, respektive ztrácí a posouzení validity se stává obtížnějším, ne-li nemožným. Aby bylo co nejvíce ztíženo eventuální zneužití tohoto stavu, navrhuje se vyloučit vznik dalších odvozených dokumentů právě zákazem vidimace výstupu z autorizované konverze dokumentů, u níž vstupující dokument obsahoval plně nepřenositelný viditelný prvek. Komplementární zákaz autorizované konverze vidimované listiny pořízené z listiny obsahující takový prvek pak obsahuje navrhovaný § 24 odst. 4 písm. f) zákona č. 300/2008 Sb.

K bodu 5:

Podle stávající úpravy v ustanovení § 10 odst. 4 zákona o ověřování je legalizace podpisu na listině, která je psána v jiném než českém nebo slovenském jazyce, možná pouze za předpokladu, že je k takové listině připojen úřední překlad do českého jazyka. Žadatel o provedení legalizace, je tak za současného právního stavu nucen k zajištění úředního překladu cizojazyčné listiny do českého jazyka, který mnohdy zajišťuje výlučně pro účely legalizace, pokud adresát takové listiny její úřední překlad nepožaduje. Vzhledem k tomu, že vyhotovení úředního překladu do českého jazyka je ze strany soudních tlumočnicků a překladatelů zpoplatněno, vznikají žadateli o provedení legalizace nemalé náklady spojené se zajištěním úředního překladu.

Problematiku legalizace podpisu na cizojazyčných listinách upravuje též notářský řád, který upravuje provádění ověřovací činnosti notáři. Problematika legalizace podpisu na cizojazyčné listině je tímto zákonem upravena odlišně od zákona o ověřování. Notářský řád umožňuje, aby notář provedl legalizaci podpisu na cizojazyčné listině, ovládá-li jazyk, v němž je listina pořízena. Pokud notář tento jazyk neovládá, vyzve žadatele, aby předložil překlad listiny tlumočnickem, a nestane-li se tak, notář úkon odmítne. Žadatelé o provedení legalizace na cizojazyčných listinách jsou tak ze strany ověřujících osob v těchto případech odkazováni na notáře, který, pokud daný cizí jazyk ovládá, legalizaci podpisu provede, bez toho aniž by žadatel musel zajišťovat úřední překlad listiny do českého jazyka.

Obdobně jako notářským řádem je problematika legalizace podpisu na cizojazyčných listinách upravena též vyhláškou č. 187/2017 Sb., o provádění ověřovací činnosti zastupitelským úřadem a o podrobnějších podmínkách pro složení zkoušky k provádění ověřovací činnosti (srov. § 4 písm. c) a d) citované vyhlášky). Tato vyhláška rovněž stanoví, že pokud ověřující osoba v dostatečné míře ovládá jazyk, v němž je listina, na které má být legalizován podpis sepsána, nevyžaduje se úředně ověřený překlad.

I nadále lze předpokládat nárůst počtu cizojazyčných listin předkládaných k legalizaci (cizojazyčné smlouvy, plné moci aj.). Z tohoto důvodu se jeví jako nezbytné tuto problematiku v zákoně o ověřování zpřesnit, respektive postavit na roveň příslušným ustanovením ostatní právní úpravy na úseku ověřování.

Navrhuje se přitom ustanovení § 10 odst. 4 zákona o ověřování zrušit a problematiku legalizace podpisu na cizojazyčné listině nově zakotvit v ustanovení § 13 písm. e) zákona o ověřování. Je přitom navrhováno rozšířit zákonné zmocnění ověřujících osob o možnost provést legalizaci na cizojazyčné listině v případě, že ověřující osoba v dostatečné míře ovládá jazyk, v němž je listina psána (analogie s § 74 odst. 1 notářského řádu a ustanovením § 4 písm. c) a d) vyhlášky č. 187/2017 Sb.).

Nově navrhované ustanovení § 13 písm. f) zákona o ověřování pracuje s pojmem „v dostatečné míře“ ve vztahu ke znalosti příslušného cizího jazyka ze strany ověřující osoby. Posouzení, zda ověřující osoba ovládá v dostatečné míře jazyk, v němž je cizojazyčná listina

psána, zůstává ponecháno na konkrétní ověřující osobě. Pokud tato shledá, že v dostatečné míře neovládá jazyk, v němž je listina psána, a tudíž není schopna jejímu obsahu zcela porozumět, vyzve žadatele k zajištění úředního překladu listiny do českého jazyka.

K bodu 6:

Podle stávající právní úpravy jsou v případě legalizace na listině, která je nedílnou součástí souboru listin (např. poslední strana kupní smlouvy), jednotlivé listy pevně spojeny ověřující osobou do svazku, pouze pokud o to žadatel výslovně požádá.

Vzhledem k nejasnostem v aplikační praxi a v rámci posílení právní jistoty žadatele se navrhuje, aby v případě, kdy je požadována legalizace podpisu na listině, která je nedílnou součástí souboru listin, spojila ověřující osoba jednotlivé listy do svazku vždy, nikoliv pouze na výslovnou žádost žadatele. Je tak zvýšena právní jistota žadatele pokud jde o předkládání takového souboru listin jiným subjektům a zároveň tato úprava cílí ke snížení rizika možného zneužití tohoto úkonu (např. připojením poslední strany kupní smlouvy k jiné smlouvě apod.).

K bodu 7:

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na zrušení § 10 odst. 4.

K bodu 8:

Důvodem pro neprovedení legalizace je dle stávajícího znění zákona o ověřování i skutečnost, je-li podpis vyhotoven jinými písmeny než písmeny latinské abecedy. Tento důvod se navrhuje zrušit, neboť požadavek na podpis písmeny latinské abecedy by mohl způsobovat nepřímou diskriminaci občanů těch členských států Evropské unie, které nepoužívají latinskou abecedu k zápisu svých úředních jazyků.

Nově se navrhuje v samostatném ustanovení zákona o ověřování zakotvit zákonnou překážku pro provedení legalizace v případě, kdy žadatel, případně svědci, nepředloží k prokázání své totožnosti platný doklad totožnosti podle tohoto zákona. Dle současné právní úpravy uvedené vyplývá pouze nepřímo z ustanovení § 18 zákona o ověřování.

Obdobně je možno odůvodnit druhou navrhovanou změnu, která se týká žadatelů o provedení legalizace, kteří nemohou psát, a jejichž podpis na listině není. Nemožnost provést legalizaci v tomto případě vyplývala rovněž pouze nepřímo ze stávajících ustanovení § 10 odst. 1, 5 a 6 zákona o ověřování.

Legalizace se dále neprovede, jde-li o legalizaci podpisu na listině psané v jiném než českém nebo slovenském jazyce a neovládá-li ověřující osoba jazyk, v němž je listina psána, a není-li současně předložena tato listina v úředně ověřeném překladu do českého nebo slovenského jazyka.

Nově se též navrhuje výslovně zakotvit nemožnost provedení legalizace v případě, že podpis žadatele byl nahrazen mechanickými prostředky (jedná se zejména o užití tzv. faksimile podpisu či podpisového razítka). Legalizací se dle § 10 odst. 1 zákona o ověřování ověřuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní. Byť není pojem „podpis“ zákonem o ověřování definován, rozumí se pod tímto pojmem vždy podpis vlastnoruční, a to i v případě uznání podpisu za vlastní. V případě podpisu nahrazeného mechanickými prostředky byla grafická podoba podpisu žadatele na listinu přenesena pomocí výpočetní techniky, případně pomocí podpisového razítka apod.

Navrhuje se též výslovně zakotvit nemožnost provedení legalizace elektronického podpisu podle zvláštního právního předpisu (nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU)

č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES), a to z obdobného důvodu, jako v případě podpisu nahrazeného mechanickými prostředky. Jedná se zejména o případy, kdy žadatel předloží k legalizaci podpisu listinu, na které je namísto vlastnoručního podpisu natištěno grafické vyjádření elektronického podpisu (listina obsahuje informaci o tom, že byla opatřena elektronickým podpisem).

Navrhovaná ustanovení § 13 písm. g) a h) zákona o ověřování ve své podstatě kopírují stávající praxi ověřujících osob, aplikovanou zejména na základě výkladu gestora tohoto právního předpisu. S ohledem na závažnost uvedené problematiky a předpokládaný nárůst takových žádostí v budoucnu se navrhuje tento postup upravit přímo v právním předpisu.

Legalizaci podpisu na zcela nevyplněném nebo částečně vyplněném formuláři dle současné právní úpravy nebrání žádná zákonná překážka. Z důvodu ochrany právních zájmů žadatelů o provedení legalizace se nově navrhuje v ustanovení § 13 písm. h) zákona o ověřování zakotvit, že legalizace se neprovede, jde-li o legalizaci podpisu na zcela nevyplněném formuláři.

Pod pojmem „formulář“, tak jak je v navrhovaném ustanovení § 13 písm. h) užit, je třeba zařadit veškeré listiny jevící znaky formuláře (tj. je zde předpoklad jejich dalšího vyplnění). Lze konstatovat, že pod pojmem „formulář“ se rozumí veškeré formuláře soukromoprávní i veřejnoprávní povahy, u kterých se předpokládá jejich úplné vyplnění. V případě formulářů veřejnoprávní povahy se jedná o formuláře, jejichž podoba, způsob vyplnění a použití jsou upraveny zvláštními právními předpisy.

K bodu 9:

Podle nynějšího právního stavu je obsahem zkoušky pouze ústní ověření příslušných znalostí. Navrhuje se, aby obsahem zkoušky bylo kromě ústního ověření i ověření praktické, které má vyšší vypovídací hodnotu o znalostech zkoušeného než samotná ústní zkouška.

K bodu 10:

Stávající úprava ustanovení § 15 odst. 1 zákona o ověřování stanoví, že vidimace a legalizace se provádí v úředních místnostech úřadu. Na jiném vhodném místě lze provést vidimaci a legalizaci jen ze závažných důvodů.

Při aplikaci ustanovení § 15 odst. 1 zákona o ověřování vznikly ze strany subjektů provádějících ověřování aplikační nejasnosti ve věci místní příslušnosti k provádění ověřování.

Nově je proto navrhováno upřesnit stávající změny ustanovení § 15 odst. 1 zákona o ověřování tak, že se navrhuje doplnit, že ověřování na jiném vhodném místě lze provádět pouze ve správním obvodu krajského úřadu, obecního úřadu obce s rozšířenou působností, obecního úřadu a újezdního úřadu.

Uvedený návrh nemá žádný dopad na žadatele o provedení vidimace či legalizace.

K bodu 11:

Navrhuje se stávající právní úpravu ustanovení § 15 odst. 2 zákona o ověřování uvést do souladu s ustanovením § 5 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 36/2006 Sb., kterou se provádí zákon o ověřování, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví, že ověřovací doložka může být vyhotovena rovněž přímo na listině, která je vidimována, nebo na které je legalizován podpis (tj. vytištěna na tuto listinu pomocí výpočetní techniky).

K bodu 12:

Stávající právní úprava nestanoví postup při provádění oprav v ověřovací doložce v případě, že tato již byla vyznačena na listině, která je vidimována, nebo na které je legalizován podpis.

Vzhledem k tomu, že uvedené není dosud právně zakotveno, je v této věci postup ověřujících osob značně nejednotný. Takové opravy pak mohou u adresátů listiny zcela jistě vyvolat pochybnosti o její pravosti. V zájmu zvýšení právní jistoty žadatele o provedení vidimace či legalizace je tak namísto zakotvit jednotný způsob provádění takových oprav přímo v právním předpisu.

Navrhuje se proto ustanovení § 15 odst. 3 zákona o ověřování novelizovat tak, aby zakotvilo zákonné zmocnění pro stanovení způsobu provádění oprav v ověřovací doložce v prováděcím právním předpisu (vyhláška č. 36/2006 Sb.).

K bodu 13:

Stávající úprava ustanovení § 16 odst. 1 zákona o ověřování stanoví, že evidence vidimací a legalizací se vede ve svázané ověřovací knize s tiskopisy očíslovanými v souvislé řadě (dále jen „ověřovací kniha“). Součástí ověřovací knihy je list podpisových vzorů ověřujících osob provádějících vidimaci a legalizaci.

Současná právní úprava však nestanoví, jakým způsobem má být ověřovací kniha označena. Ze strany subjektů provádějících ověřování tak dochází k rozdílnému označování ověřovacích knih.

Nově se proto navrhuje doplnit ustanovení § 16 odst. 1 zákona o ověřování v tom smyslu, že nedílnou součástí ověřovací knihy je mimo listu podpisových vzorů úředníků provádějících ověřování též úvodní list. Jeho vzor, stejně jako vzor listu podpisových vzorů bude stanoven prováděcím právním předpisem (viz zmocnění v nově navrhovaném znění ustanovení § 16 odst. 3 – čl. III novelizační bod 18 tohoto návrhu).

Uvedený návrh je odůvodněn především požadavkem na snazší orientaci v ověřovacích knihách. Je třeba zdůraznit, že ověřovací kniha, resp. zápis v ní obsažený, může být významným důkazem v trestním řízení vedoucím k dosažení účelu trestního řízení. Z tohoto důvodu jsou ověřovací knihy zapůjčovány orgánům činným v trestním řízení na základě jejich dožadání podle § 8 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. Požadavek na zlepšení orientace v jednotlivých ověřovacích knihách se tak jeví jako zásadní a zcela opodstatněný. Doplnění úvodního listu do ověřovací knihy rovněž zvýší přehlednost při sledování doby uložení ověřovací knihy u úřadu (srov. § 16 odst. 4 zákona o ověřování).

Uvedený návrh nemá žádný dopad na žadatele o provedení vidimace či legalizace.

K bodu 14:

Stávající úprava ustanovení § 16 odst. 2 písm. c) zákona o ověřování stanoví, že tiskopis ověřovací knihy obsahuje údaj uvedený v § 8 písm. c), jde-li o vidimaci (tj. údaj o tom, že vidimovaná listina se doslova shoduje s listinou, z níž byla pořízena, a zda tato listina je prvopisem, již ověřenou vidimovanou listinou, listinou, která je výstupem z autorizované konverze dokumentů, opisem nebo kopií ze spisu nebo stejnopisem písemného vyhotovení rozhodnutí nebo výroku rozhodnutí vydaného podle zvláštního právního předpisu, a z kolika stran se skládá).

Nově se navrhuje do ověřovací knihy zároveň povinně vyznačovat údaj o tom, z kolika stran se skládá vidimovaná listina, zda byla provedena vidimace úplná či částečná

a zda předložená listina obsahovala viditelný zajišťovací prvek. Uvedené se navrhuje zejména z důvodu využívání údajů z ověřovacích knih pro účely prokazování trestné činnosti, kdy údaje z ověřovacích knih jsou poskytovány orgánům činným v trestním řízení na základě jejich dožadání (viz odůvodnění k bodu 14 tohoto návrhu). Požadavek na zaznamenání stejných skutečností, které jsou uvedeny v ověřovací doložce, rovněž do ověřovací knihy, se z tohoto důvodu jeví jako zcela opodstatněný.

Uvedený návrh nemá žádný dopad na žadatele o provedení vidimace či legalizace.

K bodu 15:

Stávající úprava ustanovení § 16 odst. 2 písm. g) zákona o ověřování stanoví, že tiskopis ověřovací knihy obsahuje údaj o uhrazení správního poplatku (uvedení čísla dokladu, kterým byl uhrazen) nebo údaj o osvobození od správního poplatku s odkazem na právní předpis.

V zájmu sjednocení dosavadního nejednotného postupu ověřujících osob se nově navrhuje stanovit povinnost uvádět do ověřovací knihy též výši vybraného správního poplatku za provedení úkon vidimace či legalizace. Uvedený požadavek je odůvodněn rovněž požadavkem na snazší kontrolu vybírání správních poplatků úřadem.

Uvedený návrh nemá žádný dopad na žadatele o provedení vidimace či legalizace.

K bodu 16:

Ustanovení § 16 odst. 1 zákona o ověřování stanoví, že součástí ověřovací knihy je list podpisových vzorů. Povinný obsah a podobu listu podpisových vzorů však zákon o ověřování ani prováděcí právní předpis, kterým je vyhláška č. 36/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu, ve znění pozdějších předpisů, nestanoví.

V § 16 odst. 3 zákona o ověřování se tedy navrhuje nově zakotvit, že prováděcí právní předpis stanoví nejen podobu samotného tiskopisu ověřovací knihy (tj. pořadí, obsah a podobu jednotlivých oddílů v ověřovací knize), ale také vzor úvodního listu a listu podpisových vzorů. Navrhuje se tedy zákonné zmocnění v ustanovení § 16 odst. 3 zákona o ověřování rozšířit.

Uvedený návrh nemá žádný dopad na žadatele o provedení vidimace či legalizace.

K bodu 17:

Stávající znění zákona o ověřování ani prováděcího právního předpisu neupravuje podrobnosti o technickém způsobu vedení ověřovací knihy. Není stanoven jednotný způsob pro provádění zápisů do ověřovací knihy a provádění oprav v této knize. Rovněž není stanovena zákonná podmínka označení, resp. rozlišení jednotlivých ověřovacích knih v případě, že je u úřadu paralelně vedeno několik těchto knih.

Vzhledem k tomu, že technický způsob vedení ověřovací knihy není dosud právně zakotven, je v této věci postup úřadů provádějících ověřování značně nejednotný. Zápisy do ověřovacích knih tak ověřující osoby provádějí vlastnoručně vyplněním příslušných oddílů v ověřovací knize, či pomocí výpočetní techniky, nalepením štítku opatřeného pomocí výpočetní techniky do ověřovací knihy a následným ručním dovýplněním zbývajících oddílů. Vzhledem ke skutečnosti, že způsob provádění zápisů do ověřovací knihy nebyl dosud právně zakotven, je nezbytné uznat oba tyto v praxi užívané postupy za právně přípustné.

I v případě provádění oprav v ověřovací knize je praxe ověřujících osob nejednotná, mnohdy dochází k provádění oprav jejich přebělením pomocí bělicího korektoru, případně k přelepení chybných údajů bílým samolepícím štítkem, na který je ověřující osobou následně

uveden údaj správný. Vezmeme-li v potaz, že ověřovací kniha může být významným důkazem v trestním řízení, je požadavek na jednotné, přehledné a autorizované provádění oprav v této knize zcela opodstatněný, a to rovněž z důvodu vyloučení případného účastenství ověřující osoby na spáchání trestného činu. Z uvedeného důvodu je nezbytné právně zakotvit rovněž způsob provádění oprav v ověřovací knize.

Navrhuje se proto do ustanovení § 16 zákona o ověřování vložit nový odstavec 8, který bude zákonným zmocněním pro stanovení technického způsobu vedení ověřovací knihy v prováděcím právním předpisu (vyhláška č. 36/2006 Sb.).

Uvedený návrh nemá žádný dopad na žadatele o provedení vidimace či legalizace.

K bodu 18:

Navrhuje se rozšířit okruh dokladů, kterými může žadatel prokázat svoji totožnost pro účely legalizace.

Stávající ustanovení § 18 zákona o ověřování stanoví výčet dokladů, kterými může žadatel o provedení legalizace prokázat úřadu svoji totožnost. Dle stávající právní úpravy může státní občan České republiky svoji totožnost prokázat občanským průkazem nebo cestovním dokladem České republiky. Cizinec pak může svoji totožnost prokázat cestovním dokladem, průkazem o povolení k pobytu anebo průkazem totožnosti občana členského státu Evropské unie. Osoba, která podala žádost o udělení mezinárodní ochrany, může prokázat svoji totožnost průkazem žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Osoba požívající mezinárodní ochrany formou azylu může svoji totožnost prokázat průkazem povolení k pobytu azylanta. Osoba požívající doplňkové ochrany může svoji totožnost prokázat průkazem oprávnění k pobytu osoby požívající doplňkové ochrany. Osoba, která podala žádost o udělení dočasné ochrany, může k prokázání totožnosti předložit průkaz žadatele o udělení dočasné ochrany a osoba, které již byla dočasná ochrana udělena, může svoji totožnost prokázat průkazem cizince požívajícího dočasné ochrany.

V případě shora uvedených dokladů zákon o ověřování v ustanovení § 18 odkazuje na zvláštní právní předpisy, které vydávání těchto dokladů upravují. V případě dokladů vydávaných orgány České republiky státním občanům České republiky se jedná o zákon o občanských průkazech a zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů. V případě dokladů vydávaných orgány České republiky cizincům se jedná o doklady vydávané podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů.

Stávající znění ustanovení § 18 zákona o ověřování doznalo od nabytí účinnosti zákona o ověřování pouze jediné změny, a to v souvislosti s přijetím zákona č. 165/2006 Sb., kterým se mění zákon o azylu, a některé další zákony. Do ustanovení § 18 zákona o ověřování tak byla nově přidána stávající písmena c) a d). Na úseku dokladů vydávaných cizincům podle shora uvedených zvláštních právních předpisů přitom došlo k dalším dílčím změnám, a to zejména v označení jednotlivých vydávaných dokladů. Stávající znění ustanovení § 18 zákona o ověřování tak zcela neakcentuje novou právní úpravu na úseku dokladů vydávaných cizincům.

Stávající znění ustanovení § 18 zákona o ověřování dále znevýhodňuje zejména osoby požívající azylu a doplňkové ochrany. Tyto osoby mohou za současné právní úpravy prokázat svoji totožnost pro účely legalizace pouze průkazem o povolení k pobytu.

Dle ustanovení § 64a zákona o azylu může být osobě požívající doplňkové ochrany vydán orgány České republiky zvláštní cestovní doklad (cizinecký pas). Tímto dokladem však tato osoba nemůže dle stávající právní úpravy prokázat svoji totožnost pro účely legalizace.

V případě ztráty, zničení či odcizení průkazu o povolení k pobytu tak osoba požívající doplňkové ochrany nemůže prokázat svoji totožnost pro účely legalizace žádným jiným dokladem.

Obdobně je tomu u osob požívajících azylu, kterým orgány České republiky mohou vydat zvláštní cestovní doklad, který je vydáván na základě mezinárodní smlouvy, Úmluvy z 28. července 1951 (viz § 108 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců), nicméně ani tímto dokladem nemůže osoba požívající azylu dle současné právní úpravy prokázat svoji totožnost pro účely legalizace.

Doklady vydávané orgány České republiky cizincům podle uvedených zvláštních právních předpisů jsou vydávány příslušným orgánem na základě zákonného zmocnění a po splnění zákonem stanovených podmínek. Vydání takového dokladu přitom vždy předchází náležitě ověření totožnosti dané osoby. Pokud pak zvláštní právní předpis, upravující vydávání takového dokladu, výslovně stanoví, že tento doklad je veřejnou listinou, kterou se prokazuje totožnost, není možné takový doklad jako doklad totožnosti pro účely legalizace již nadále nepřipouštět a stávající znění ustanovení § 18 zákona o ověřování je třeba o tyto doklady rozšířit.

Nově se proto navrhuje, aby se státní občan ČR mohl prokazovat i řidičským průkazem, který je v souladu se zákonem o silničním provozu veřejnou listinou a jeho držitel jím prokazuje své jméno, příjmení, podobu, jakož i další údaje zde zapsané.

Dále se nově navrhuje, aby cizinec mohl mimo cestovního dokladu a průkazu totožnosti občana členského státu Evropské unie prokázat svoji totožnost *dokladem opravňujícím k pobytu na území České republiky, vydaným podle zvláštního právního předpisu* (zde odkaz na zákon o pobytu cizinců, zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců), a to pouze za předpokladu, že takový doklad obsahuje fotografii držitele.

Pod pojem „*doklad opravňující k pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu*“, tak, jak je užit v navrhovaném § 18 odst. 1 písm. b), je ve spojení s navrhovaným § 18 odst. 2 (tj. musí se jednat o doklad opatřený fotografií) nezbytné zařadit následující doklady:

- průkaz „Povolení k pobytu“,
- „Pobytová karta rodinného příslušníka občana Evropské unie“,
- „Průkaz o povolení k trvalému pobytu občana Evropské unie“,
- „Průkaz o povolení k trvalému pobytu“,
- „Průkaz o povolení k pobytu pro cizince“,
- „Průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany“.

Za „cestovní doklad“ ve smyslu navrhovaného § 18 odst. 1 písm. b) zákona o ověřování je pak nezbytné považovat i Českou republikou vydávané:

- „Cizinecký pas“,
- „Cestovní průkaz totožnosti“,
- „Cestovní doklad Úmluva z 28. července 1951“.

V ostatních případech, které pokrývá navrhované ustanovení § 18 odst. 1 písm. b), tj. je-li žadatelem o legalizaci cizinec, může tento svoji totožnost prokázat též „cestovním dokladem“ vydaným státem, jehož je státním občanem. Státní občan členského státu Evropské unie může svoji totožnost pro účely legalizace prokázat též průkazem totožnosti vydaným tímto státem.

Smyslem navrhované úpravy je zejména umožnit cizincům, kteří na území České republiky požívají některou z forem mezinárodní ochrany, případně požívají dočasné ochrany, aby mohli kromě stávajících dokladů, uvedených v ustanovení § 18 zákona o ověřování,

prokázat svoji totožnost pro účely legalizace rovněž dalšími doklady, které jsou jim orgány České republiky vydávány podle zvláštních právních předpisů.

Zároveň se navrhuje, aby osobám požívajícím výsad a imunit podle mezinárodního práva bylo umožněno prokazovat svoji totožnost pro účely legalizace podpisu rovněž identifikačním průkazem, který vydává Ministerstvo zahraničních věcí České republiky podle § 180b zákona o pobytu cizinců.

Z legislativně technického hlediska dochází v důsledku nového znění § 18 ke zrušení poznámek pod čarou č. 12 a 13.

K bodu 19:

V návaznosti na účinnost nařízení je nezbytné též v zákoně o ověřování pamatovat na situace, které mohou v souvislosti s jeho účinností nastat.

K vidimaci mohou být předloženy listiny vyhotovené orgány České republiky nebo Slovenské republiky (zejm. matriční doklady), opatřené formulářem v příslušném cizím jazyce. V případě, že bude vyžadována úplná vidimace takto předložené listiny s formulářem, jeví se jako nezbytné zakotvit v zákoně o ověřování, že taková listina se pro účely tohoto zákona považuje za listinu vyhotovenou v českém jazyce. V opačném případě by mohla nastat situace, kdy by ověřující osoba na takovou listinu pohlížela jako na listinu, která je psána v jiném než českém jazyce (vzhledem k připojenému formuláři v cizím jazyce) a vyžadovala by k provedení vidimace úřední překlad formuláře do českého jazyka. Uvedené by tak vedlo ke zcela absurdním situacím, kterým má navrhovaná právní úprava za cíl předcházet.

K bodu 20:

Jedná se o legislativně technickou úpravu v návaznosti na doplnění zmocnění k vydání vyhlášky.

K Čl. IV – Přejídná ustanovení

Navrhuje se, aby stávající tiskopisy ověřovacích knih bylo možno po vyznačení příslušných změn používat do vyčerpání zásob, nejpozději do 31. prosince 2022.

K části čtvrté (novela zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů):

K Čl. V

K bodu 1:

Ustanovení reaguje na změnu terminologie vyvolanou nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES, které doplnilo právní řád České republiky o pojem prostředek pro elektronickou identifikaci, a navazujícími vnitrostátními předpisy, novelizovaným zákonem č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, a novým zákonem č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci. Prostředek pro elektronickou identifikaci slouží k identifikaci a autentizaci svého držitele, plní tedy tu úlohu, která se očekává od nástrojů vyjmenovaných v modifikovaném ustanovení. Legislativně i věcně dochází i ke změnám požadavků na tyto nástroje, neboť vyjma těch, které bude vydávat

Ministerstvo vnitra, nebudou již požadavky na nástroje upraveny ve vyhlášce Ministerstva vnitra vydávané na základě zmocnění obsaženého v § 9 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb. (aktuálně vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek, ve znění pozdějších předpisů), nýbrž zčásti v zákonu č. 365/2000 Sb. (v rámci požadavků na přístup se zaručenou identitou) a v zákonu č. 250/2017 Sb. (v rámci požadavků na kvalifikované systémy elektronické identifikace), v části v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 a jeho prováděcích předpisech. Z věcného hlediska je třeba podtrhnout fakt, že technologická škála nástrojů pro přihlašování do datových schránek bude širší. Nadále nicméně zůstanou jako klasický nástroj přihlašování přístupové údaje zasílané Ministerstvem vnitra (cestou držitele poštovní licence či kontaktních míst veřejné správy), bude možno nadále využívat i elektronických prostředků vydávaných Ministerstvem vnitra (ty budou nadále stanovovány v jeho vyhlášce podle § 9 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb.).

K bodům 2 a 3:

V § 10 upravujícím otázky zpřístupnění datových schránek je potřeba reagovat na nový způsob podávání žádostí o zřízení datové schránky (vizte bod 9). Pro funkci prostředku pro elektronickou identifikaci lze předpokládat, že žadatel o zřízení datové schránky jeho využití neomezí toliko na podání žádosti, nýbrž bude mít zájem jej využívat i pro přihlašování do datové schránky. Za těchto okolností je zbytečné, aby vedle prostředku pro elektronickou identifikaci disponoval i přístupovými údaji (z pohledu zřizovatele datových schránek, Ministerstva vnitra, odpadne potřeba doručení těchto údajů). Bude-li nicméně žadatel o zřízení datové schránky mít potřebu disponovat přístupovými údaji (např. nebude mít v úmyslu využívat prostředku pro elektronickou identifikaci pro přihlašování), uvede požadavek na zaslání přístupových údajů v žádosti o zřízení datové schránky.

Na situaci, kdy nebude držitel datové schránky přistupovat do schránky pomocí přístupových údajů, je potřeba reagovat i ve vztahu k „automatickému“ zpřístupnění nové datové schránky (úkonem Ministerstva vnitra). To je nyní svázáno s doručením přístupových údajů. Není žádoucí, aby docházelo k situacím, kdy proces zřízení datové schránky bude imperfektní, tj. datová schránka bude sice zřízena, nikoliv však již zpřístupněna (pouze zpřístupněná datová schránka může sloužit k doručování a činění úkonů). Proto se v případě datových schránek, k nimž v souvislosti s jejich zřízením nebudou zasílány přístupové údaje, konstruuje pravidlo, že tyto budou zpřístupněny prvním přihlášením příslušné oprávněné osoby. Neučiní-li však tato do 15 dnů ode dne zřízení datové schránky, pak dojde k automatickému zpřístupnění úkonem Ministerstva vnitra. Skutečnost, že je datová schránka zřízena, Ministerstvo vnitra notifikuje cestou toho informačního systému veřejné správy, kterým byla žádost o její zřízení podána, tj. buď prostřednictvím portálu veřejné správy, nebo informačního systému datových schránek. U datové schránky, která bude zřizována spolu se zasláním přístupových údajů, není potřeba tuto notifikaci konstruovat, neboť skutečnost, že je datová schránka zřízena, bude jejím držiteli seznatelná ze záilky s přístupovými údaji.

K bodu 4:

Dosavadní výčet dokumentů, které pro jejich jedinečnost nelze autorizovaně konvertovat, obsahuje spojku „a“, která svádí k mylnému závěru, že se jedná o výčet kumulující (tj. není možné konvertovat dokument, který je současně občanským průkazem, cestovním dokladem apod.). Ve skutečnosti tomu tak být nemá, kteroužto skutečnost se navrhuje artikulovat spojkou „nebo“. Modifikace ustanovení se současně využívá k tomu, aby byly všechny typy dokumentů, které pro jejich jedinečnost nelze autorizovaně konvertovat,

uvedeny v legislativně-technicky korektnější singulárové verzi. Oběma změnami se současně dosáhne sblížení s významově a obsahově podobným ustanovením obsaženým v § 9 písm. a) zákona č. 21/2006 Sb.

K bodu 5:

S ohledem na fakt, že z technického hlediska již není zásadním problémem provést autorizovanou konverzi dokumentu, který obsahuje plastický text nebo otisk plastického razítka, odstraňuje se dosavadní záповěď tohoto úkonu. Tento krok současně navazuje na obdobnou změnu u vidimace prováděnou v související novele zákona č. 21/2006 Sb.

„Uvolnění“ poddodstavce se současně využívá k vložení pravidla, kterým se vylučuje možnost provést autorizovanou konverzi dokumentu, který již je výsledkem autorizované konverze dokumentu, konkrétně dokumentu obsahujícího viditelný prvek, který nelze plně přenést na výstup. Důvodem je, podobně jako případě záповědi vidimace výstupu z autorizované konverze dokumentů, u níž vstupující dokument obsahoval plně nepřeveditelný viditelný prvek, fakt, že takový prvek obsažený ve vstupujícím dokumentu nelze plně promítnout (přenést) na dokument vystupující z konverze. Protože však skutečnost, že vstupující dokument obsahoval plně nepřeveditelný viditelný prvek, může mít význam při posuzování validity vystupujícího dokumentu nebo i dokumentu vstupujícího, mezi údaji obsaženými v doložce o autorizované konverzi dokumentů se uvádí informace, že vstupující dokument obsahoval takový prvek). Opakovaným autorizovaným konvertováním se vazba mezi původním, plně nepřeveditelný viditelný prvek obsahujícím dokumentem a postupně vznikajícími vystupujícími dokumenty ztrácí a posouzení validity se stává obtížnějším, ne-li nemožným. Aby bylo co nejvíce ztlíženo eventuální zneužití tohoto stavu, navrhuje se, podobně jako již je tomu nyní u vidimace, vyloučit možnost další autorizované konverze dokumentu. Tímto krokem se současně zabrání možnosti obcházet zákaz vidimace již vidimovaného dokumentu obsahujícího plně nepřeveditelný viditelný prvek tzv. vícenásobnou autorizovanou konverzí, kdy by se vidimovaný dokument v listinné podobě obsahující takový prvek nejdříve autorizovaně zkonvertoval do podoby datové zprávy a poté opět autorizovaně zkonvertoval do listinné podoby. Tím by navzdory zákazu vidimovat již vidimovaný dokument obsahující plně nepřeveditelný viditelný prvek vzniklo další listinné vyhotovení tohoto vidimovaného dokumentu.

K bodu 6:

Záповěď autorizované konverze vidimovaného dokumentu, který vznikl úředním ověřením dokumentu obsahujícího viditelný prvek, který nelze plně přenést na výstup, je činěna z obdobných důvodů, jaké platí pro zákaz provedení autorizované konverze dokumentu, který již je výsledkem autorizované konverze dokumentu, konkrétně dokumentu obsahujícího takový prvek (bod 5). I zde je tedy příčinou oslabování, respektive ztráta vazby mezi původním, plně nepřeveditelný viditelný prvek obsahujícím dokumentem a z něj postupně vznikajícími dokumenty, na které tento prvek nelze vidimací ani autorizovanou konverzí dokumentů přenést. Vyloučení možnosti autorizované konverze vidimovaného dokumentu, který vznikl úředním ověřením dokumentu obsahujícího plně nepřeveditelný viditelný prvek, má co nejvíce ztlížít eventuální zneužití této situace.

K bodu 7:

Jedná se o nápravu legislativně technické chyby, kdy čl. LIX bodem 9 zákona č. 298/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o službách

vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, došlo ke zrušení tehdejšího § 24 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb., aniž by tato skutečnost byla reflektována též v nynějším § 24 odst. 4 písm. h) tohoto zákona [tehdejším § 24 odst. 5 písm. h)].

K bodu 8:

Stávající díkce § 25 odst. 1 písm. e) zákona č. 300/2008 Sb. neobsahuje zobecňující vlastnost prvků, které je nutno zaznamenat do doložky. Tou je skutečnost, že tyto prvky nelze plně převést ze vstupu na výstup z autorizované konverze dokumentů (přičemž podmínka plně převést z logiky věci pokrývá i situaci, kdy prvek nelze převést vůbec). Viditelným prvkem, který nelze plně přenést na výstup z autorizované konverze dokumentů, je například hologram nebo jiný opticky variabilní prvek (například průhledné holografické laminační fólie zvyšující stabilitu optických vlastností dokumentu v průběhu jeho životního cyklu), vodoznak (grafická technika vkládání dodatečných informací do dokumentů v analogové nebo v digitální podobě – obrázek, písmo, animace apod.), plastický text (nejen trojrozměrný text ve smyslu jeho hmatově trojrozměrně vnímatelného zobrazení, ale rovněž trojrozměrný text ve smyslu jeho digitálního zpracování, tedy vizuálně trojrozměrný), otisk plastického razítka, reliéfního tisku (grafické zpracování hmotného nosiče, kdy tisk vzniká vytlačováním matrice do tohoto hmotného nosiče, a to zpravidla s využitím tepla a tlaku), reliéfní ražby (zajišťovací prvek s trojrozměrným efektem, který je zřejmý z „lícové“ i „rubové“ strany dokumentu), giloše (dekorativní rytina v kovovém podkladu) nebo embossingu (technologie, při níž dochází k vytlačování vzoru nebo textu do hloubky podkladu).

K bodům 9 a 11:

Konstrukce podání žádosti o zřízení datové schránky cestou portálu veřejné správy nebo informačního systému datových schránek s použitím přístupu do těchto systémů se zaručenou identitou pomocí prostředku pro elektronickou identifikaci úrovně záruky vysoká umožní zřízení a zpřístupnění datové schránky bez nutnosti absolvovat v rámci tohoto procesu pochůzku na příslušný správní orgán či alespoň na orgán zajišťující legalizaci vlastnoručního podpisu a doručení žádosti (držitel poštovní licence). Využitelný bude jakýkoliv prostředek pro elektronickou identifikaci, který bude mít vysokou úroveň záruky [vizte čl. 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 a prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1502, kterým se stanoví minimální technické specifikace a postupy pro úroveň záruky prostředků pro elektronickou identifikaci podle čl. 8 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu] a současně umožní přístup do portálu veřejné správy či informačního systému veřejné správy se zaručenou identitou [vizte § 2 písm. x) zákona č. 365/2000 Sb.]. Takovým prostředkem je např. občanský průkaz se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem.

Zatímco žadatelé o zřízení datové schránky fyzické osoby budou moci využívat jak portál veřejné správy, tak i informační systém datových schránek, v případě podnikajících fyzických osob bude použitelný toliko informační systém datových schránek. Portál veřejné správy není s to pracovat s jinými statusy fyzických osob (podnikající fyzická osoba, zástupce právnické osoby apod.). V zásadě z těchto důvodů nebude možné, aby žádosti prostřednictvím kteréhokoliv z uvedených informačních systémů veřejné správy podávaly právnické osoby, respektive jejich zástupci.

Podání žádosti prostřednictvím portálu veřejné správy nebo informačního systému datových schránek za výše zmíněných podmínek (přístup se zaručenou identitou, adekvátní prostředek pro elektronickou identifikaci) je způsobilé zajistit stejnou úroveň ztotožnění žadatele jako v případě použití úředně ověřeného podpisu.

K bodu 10:

Navrhuje se vypustit možnost požádat o zřízení datové schránky s využitím uznávaného elektronického podpisu, jelikož z kvalifikovaného certifikátu pro elektronický podpis nemusí být patrné, které konkrétní osobě daného jména byl kvalifikovaný certifikát vydán (v kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis je povinnost uvádět jméno podepisující osoby, další údaje o podepisující osobě jsou nepovinné). Může tudíž nastat případ, kdy osoba stejného jména by mohla požádat o zřízení datové schránky pro jinou osobu stejného jména. Uznávaný elektronický podpis není s to zabezpečit adekvátní ztotožnění žadatele, neboť neumožňuje rozlišit mezi fyzickými osobami téhož jména (v kvalifikovaném certifikátu, na němž je založen, není veden rozlišující údaj). To představuje v případě zřizování datové schránky, jejichž systém plní nejenom roli komunikačního prostředku, nýbrž stále častěji i prostředku identifikačního, problém. Z tohoto důvodu se ruší možnost podávání žádostí o zřízení datové schránky s jeho využitím. S ohledem na fakt, že se navrhuje více než adekvátní alternativa v podobě možnosti podat žádost cestou portálu veřejné správy či informačního systému datových schránek např. s pomocí občanského průkazu se strojově čitelnými údaji a kontaktním elektronickým čipem, by tento krok neměl činit problémy. Dosavadní zkušenosti z první poloviny roku 2018 ukazují, že v případě cca 28 tisíc datových schránek všech typů zřízených v tomto období na žádost bylo 90 % žádostí o zřízení datové schránky podáno a vyřízeno prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy, tj. tyto byly podány osobně. 10 % žádostí vyřizovalo Ministerstvo vnitra, valná většina však šla na vrub žádostí, které nebylo možno vyřídit přímo v kontaktním místě veřejné správy. Počet žádostí v listinné podobě se v daném období pohyboval v řádu stovek (většinou se jednalo o žádosti zahraničních právnických osob), žádostí v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem byly maximálně desítky, což je trend, který trvá od účinnosti zákona č. 300/2008 Sb. v roce 2009.

K části páté (novela zákona o základních registrech):

K Čl. VI

K bodu 1:

V návaznosti na založení práva na činění úkonů souvisejících se založením a správou datové schránky prostřednictvím portálu veřejné správy či informačního systému datových schránek s využitím přístupu se zaručenou identitou (čl. V body 1 až 3 a 9 až 11) se sjednocuje terminologie užívaná v souvislosti s institutem přístupu se zaručenou identitou v právním řádu. Použití prostředku pro elektronickou identifikaci je přístupem se zaručenou identitou imanentní [vizte jeho definici v § 2 písm. x) zákona č. 365/2000 Sb.], dosavadní formulace akcentující prostředek pro elektronickou identifikaci umožňující takový přístup tak není zcela logická.

K bodu 2:

Ověřený výstup z informačního systému veřejné správy vydaný ze základního registru obyvatel, který obsahuje údaj o adrese trvalého pobytu, naplňuje znaky veřejné listiny týkající

se bydliště nebo místa pobytu ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012. Žadateli o takový výstup tak vzniká právo obdržet na požádání vícejazyčný standardní formulář usnadňující použití výstupu před orgány jiných členských států Evropské unie, přičemž vydání formuláře by měl zajistit orgán vydávající samotný výstup [čl. 7 odst. 2 ve spojení s čl. 3 bodem 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191].

Ověřené výstupy z informačního systému veřejné správy vydané ze základního registru obyvatel, které obsahují údaj o adrese trvalého pobytu, vydávají kontaktní místa veřejné správy (§ 8a a § 9 až 9d zákona č. 365/2000 Sb.). Navrhované ustanovení sleduje založení kompetence těchto správních orgánů vyřizovat vedle žádostí o zmíněný ověřený výstup též eventuální související žádosti o vydání vícejazyčného standardního formuláře, který pak bude k ověřenému výstupu přiložen. Vydání formuláře bude zdarma, žadatel bude hradit toliko samotný ověřený výstup (ve formě správního poplatku, v případě kontaktních míst veřejné správy, kterými jsou Hospodářská komora České republiky, držitel poštovní licence a banka autorizovaná Ministerstvem vnitra k výkonu působnosti kontaktního místa veřejné správy „jiného“ poplatku a v případě notářů odměny notáře).

K bodu 3:

Zákon o základních registrech předpokládá poskytování údajů vedených v základním registru obyvatel, základním registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci a základním registru agend, orgánů veřejné moci, soukromoprávních uživatelů údajů a některých práv a povinností. Mimo klasické poskytování orgánům veřejné moci pro výkon jejich agend, což je primární smysl existence základních registrů, upravuje zákon poskytování tzv. záznamu o využívání údajů v základním registru (§ 14 odst. 2), výpisu referenčních údajů ze základního registru (§ 14 odst. 4) a konečně poskytování referenčních údajů vedených v základním registru subjektu údajů (§ 58) nebo na jeho žádost třetí osobě (§ 58a). Z hlediska kompetenčního je činění právě uvedených úkonů svěřeno správcům jednotlivých základních registrů (Ministerstvu vnitra a Českému statistickému úřadu), kteří tak činí za technické asistence Správy základních registrů jakožto provozovatele uvedených základních registrů a správce informačního systému základních registrů. S ohledem na charakter těchto kompetencí jde v zásadě o okrajovou působnost uvedených ústředních správních úřadů. Navrhovaným bodem se umožňuje, aby oba ústřední správní úřady mohly převést tyto působnosti na Správu základních registrů, která je specializovaným „technickým“ správním úřadem pro základní registry.

V případě Ministerstva vnitra jako správního úřadu bezprostředně nadřízeného Správě základních registrů bude převedení působnosti řešeno formou jednostranného úkonu, autorizačního aktu. Ten vydá ministr vnitra, případně jím oprávněný zaměstnanec zařazený v ministerstvu. V aktu budou vymezeny kompetence, které budou předmětem převodu, eventuálně další podmínky jejich výkonu (při respektování příslušných právních předpisů). Pokud jde o Český statistický úřad, pro absenci vztahu podřízenosti připadá v úvahu toliko dvoustranný úkon, a to (veřejnoprávní) dohoda. Její režim se bude řídit zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, klíčové ustanovení představuje § 160 odst. 3. Protože nadřízeným správním orgánem Českého statistického úřadu je jeho předseda, který, neschválí-li uzavřením dohody jiného zaměstnance zařazeného v úřadu, bude signatářem dohody, je ve vztahu k úřadu nadbytečné obecné pravidlo o schvalování veřejnoprávních smluv a obdobných aktů stanovené v § 160 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., jejichž předmětem je výkon státní správy, nadřízeným správním orgánem. Rovněž v případě Správy základních registrů není nutný souhlas nadřízeného správního orgánu (Ministerstva vnitra), neboť

předmětem dohody je přesun kompetencí, které se Ministerstva vnitra v zásadě nedotýkají. Z uvedených důvodů se aplikace § 160 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. vylučuje.

**K části šesté (novela zákona o státním občanství České republiky):
K Čl. VII**

Podle stávajícího znění ustanovení § 66 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky doklady vystavené orgány cizího státu, jejichž předložení stanovuje tento zákon, se předkládají s potřebnými ověřeními, nestanoví-li jinak mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu, a opatřené úředními překlady do českého jazyka, s výjimkou listin vystavených ve slovenském jazyce.

V rámci prováděných řízení o nabývání, pozbývání nebo zjišťování státního občanství jsou tradičně předkládány doklady, které mohou být a zpravidla i bývají, vystaveny různými cizozemskými orgány. Proto je v zákoně o státním občanství České republiky výslovně stanoveno, že cizozemské doklady musí být opatřeny potřebnými ověřeními, nestanoví-li mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak. Tuto povinnost v obecné poloze stanoví zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním.

Jak již bylo uvedeno výše, předkládání cizozemských listin v rámci správních řízení na úseku státního občanství je pro tato řízení natolik zásadní, že pro řádný výkon státní správy na tomto úseku je věcně optimální, aby zákon o státním občanství České republiky obsahoval výslovnou právní úpravu vyplývající z nařízení, čímž dochází ke garanci právní jistoty v této věci.

Na základě výše uvedeného je předkládáno nově doplněné ustanovení § 66 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky, který pro účely výkonu státoobčanské agendy výslovně reflektuje, že podle čl. 4 a 6 nařízení veřejné listiny, na které se vztahuje toto nařízení, se osvobozují od všech forem legalizace a nevyžaduje se ani úřední překlad.

**K části sedmé (účinnost):
K Čl. VIII**

Navrhuje se, aby s ohledem na účinnost nařízení tento zákon nabyl účinnosti dnem 16. února 2019, což koresponduje s nabytím účinnosti nařízení.

V Praze dne 26. září 2018

Předseda vlády:

1. místopředseda vlády a ministr vnitra: